

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

**БІОГРАФІЯ І БІБЛІОГРАФІЯ
ВЧЕНИХ-ПРАВОВИЗНАВЦІВ**

**Вячеслав Іванович
БОРИСОВ**

(до 80-річчя від дня народження
та 50-річчя науково-педагогічної
і громадської діяльності)

Харків
«Право»
2023

УДК 340.143”388”

В99

Упорядники:

*В. С. Батиргарєєва, М. В. Шепітько, Д. П. Євтєєва,
В. В. Базелюк, Д. О. Куковинець*

Вячеслав Іванович Борисов (до 80-річчя від дня народження та 50-річчя науково-педагогічної і громадської діяльності) / упоряд.: В. С. Батиргарєєва, М. В. Шепітько, Д. П. Євтєєва, В. В. Базелюк, Д. О. Куковинець ; Нац. акад. прав. наук України. – Харків : Право, 2023. – 146 с. – (Біографія і бібліографія вчених-правознавців).

ISBN 978-966-998-475-3

У виданні висвітлено життєвий шлях, науково-педагогічну і громадську діяльність відомого фахівця в галузі кримінального права, кримінології, кримінально-виконавчого права, соціології кримінального права та міжнародного кримінального права, доктора юридичних наук, професора, радника при дирекції Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, академіка Національної академії правових наук України, професора кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, заслуженого юриста України В. І. Борисова.

Список наукових праць знайомить із науковим доробком ученого. Розраховано на науковців, широке коло читачів.

УДК 340.143”388”

© Національна академія правових наук
України, 2023

ISBN 978-966-998-475-3

© Видавництво «Право», 2023

Життєвий і творчий шлях

*Виповнилося 80 років від дня народження та 50 років науково-педагогічної діяльності відомого в Україні та за її межами вченого, фахівця в галузі кримінального права, талановитого керівника та педагога, доктора юридичних наук, професора, академіка Національної академії правових наук України, заслуженого юриста України **Вячеслава Івановича Борисова**.*

В. І. Борисов народився 7 лютого 1943 р. у м. Волжську Марійської АРСР (тепер – Республіка Марій Ел, Російська Федерація) в сім'ї військовослужбовців. У 1957 р. після закінчення у м. Житомирі 7 класів залізничної середньої школи №45 (тепер школа №8) вступив до Житомирського будівельного технікуму та отримав спеціальність техника-будівельника. Виробничий шлях почав у 1961 р. муляром будівельно-монтажного управління №74 будтресту №7 м. Житомира. У 1962–1965 рр. служив у лавах Радянської Армії. Службу проходив у будівельних військах (в/ч 89412) Новосибірського та Забайкальського військових округів. За трудові та військові показники у період служби був відзначений знаком ЦК ВЛКСМ «Молодому передовику виробництва».

У 1966 р. В. І. Борисов вступив до Харківського юридичного інституту (тепер – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого; раніше – Українська державна юридична академія, Національна юридична ака-

демія України імені Ярослава Мудрого, Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»). Під час навчання брав активну участь у науковій студентській роботі. Вже починаючи з 2 курсу протягом чотирьох років був незмінним головою наукового студентського товариства Інституту, неодноразово відмічався нагородами різного рівня за участь у конкурсах та конференціях. Так, за наукову доповідь, підготовлену разом із співкурсником А. О. Селівановим (тепер – академік Національної академії правових наук України), та надану на другий Всесоюзний конкурс наукових студентських робіт з проблем суспільних наук, міжнародного молодіжного руху та історії ВЛКСМ, вони були нагороджені Дипломом I ступеня республіканського конкурсу УРСР та Дипломом і медаллю лауреата Всесоюзного конкурсу.

Закінчивши з відзнакою у 1970 р. Харківський юридичний інститут, В. І. Борисов пов'язав своє подальше життя і діяльність із цим учбовим закладом, де навчався в аспірантурі, а згодом працював асистентом, старшим викладачем, доцентом, старшим науковим співробітником, професором кафедри кримінального права. З жовтня 1977 р. по вересень 1978 р. поєднував роботу на посаді старшого викладача з роботою завідуючого аспірантурою, а з листопада 1979 р. по жовтень 1980 р. був доцентом та заступником декана. З серпня 1983 р. по липень 1985 р. був у закордонному відрядженні у Народній Демократичній Республіці Ємен, де працював викладачем кримінального права та кримінології Аденського університету та був

старшим групи спеціалістів з СРСР юридичного факультету цього університету. Працюючи викладачем, В. І. Борисов продовжував займатися науковою роботою. Зокрема, у співавторстві було підготовлено і видано підручник «Уголовное право Народной Демократической Республики Йемен. Часть Общая», а також декілька індивідуальних наукових праць. З 1991 р. по 1994 р. за дорученням кафедри кримінального права Української державної юридичної академії виконував обов'язки завідувача цієї кафедри.

З 1995 р. – начальник управління планування та координації наукових досліджень Академії правових наук України (тепер – Національна академія правових наук України). З 1995 по 2005 рр. – директор Інституту вивчення проблем злочинності АПрН України (тепер – Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України). З 2005 по 2008 рр. – професор кафедри кримінального права № 1 Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. З 2008 р. по січень 2019 р. – директор Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, з лютого 2019 р. – радник при дирекції цього Інституту. Одночасно є професором кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого за сумісництвом.

У 1974 р. В. І. Борисов захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему «Уголовная ответственность за нарушение правил при производстве строительных работ» (спеціальність

12.00.08 – кримінальне право та процес). Це дослідження було виконане під науковим керівництвом видатного вченого, талановитого педагога та організатора вищої юридичної освіти в нашій країні В. В. Сташиса.

У 1978 р. В. І. Борисову було присвоєно вчене звання доцента. У 1993 р. відбувся захист докторської дисертації на тему «Основные проблемы охраны безопасности производства в уголовном законодательстве Украины» (спеціальність 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право). У 1995 р. йому присвоєно вчене звання професора, у 2023 р. – почесне звання «Заслужений професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого».

У 1996 р. В. І. Борисов обраний членом-кореспондентом НАПрН України, у 2004 р. – дійсним членом (академіком) цієї Академії. З 5 березня 2012 р. по 28 вересня 2018 р. був академіком-секретарем відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України.

Творча обдарованість, талановитість, сміливість та широта наукових міркувань В. І. Борисова втілена у різних напрямках його наукової діяльності: кримінальне право, кримінологія, кримінально-виконавче право, соціологія кримінального права, міжнародне кримінальне право. У своїх наукових роботах В. І. Борисов розробляв питання теорії кримінального закону, кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я, економічних та службових кримінальних правопорушень, проти правосуддя, проблеми запровадження інституту кримінального проступку в за-

конодавство України, реформування правоохоронних органів в Україні тощо.

Окремий напрям його наукових досліджень стосується кримінальної відповідальності за порушення правил охорони праці та безпеки виробництва. У докторській дисертації та наступних наукових публікаціях В. І. Борисов вперше у вітчизняній науці кримінального права здійснив системний аналіз чинників соціальної обумовленості кримінально-правової заборони посягань на безпеку виробництва в Україні та комплексно дослідив загальні ознаки складів кримінальних правопорушень у цій сфері. Значну увагу ним приділено й дослідженню мотивації кримінально протиправних порушень правил безпеки виробництва та визначенню чинників, що впливають на неї. Наукову цінність представляють і сформульовані В. І. Борисовим вихідні положення щодо конструювання санкцій за конкретні види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва, які передбачають широке застосування альтернативних ув'язненню видів покарання. На підставі цього ним було сформульовано родове поняття цих кримінальних правопорушень та запропоновано доктринальну модель системи норм про кримінальну відповідальність за посягання на безпеку виробництва, яка набула втілення у нині чинному Кримінальному кодексі України 2001 р. Не можна не згадати у цьому контексті і внесок В. І. Борисова в розробку проекту Конституції України 1996 р., до якої увійшли його пропозиції щодо закріплення права людини на охорону життя та здоров'я у процесі тру-

дової діяльності, визнання життя людини найвищою соціальною цінністю. За значні досягнення в розробці проблем правового забезпечення виробництва у 1993 р. В. І. Борисов був обраний дійсним членом Академії інженерних наук України.

Багаторічна плідна наукова діяльність В. І. Борисова, його фундаментальні знання в галузі права відбиті у більш ніж 550 наукових працях, у тому числі монографіях, підручниках, навчальних посібниках, науково-практичних коментарях, що є свідченням значного внеску в розвиток вітчизняної юридичної науки. Серед них: «Уголовная ответственность за нарушение правил при производстве строительных работ» (1977); «Ответственность за нарушение правил техники безопасности на производстве» (1984); «Уголовно-правовая охрана безопасности общественного производства (развитие уголовного законодательства, его социальная обусловленность, юридические признаки составов преступления)» (1991); «Уголовная ответственность за нарушение правил, норм и стандартов, обеспечивающих безопасность дорожного движения» (у співавт., 2001); «Організований наркобізнес (поняття, форми, підстави кримінальної відповідальності)» (у співавт., 2005); «Протидія організованих злочинності у сфері торгівлі людьми» (у співавт., 2005); «Злочини проти безпеки виробництва: поняття та види. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки» (у співавт., 2006); «Потерпілий від злочину (міждисциплінарне правове дослідження)» (у співавт., 2008), «Проблеми забезпечення

ефективності діяльності органів кримінального переслідування в Україні» (у співавт., 2010), «Теоретичні основи забезпечення якості кримінального законодавства та правозастосовчої діяльності у сфері боротьби зі злочинністю в Україні» (у співавт., 2011), «Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою» (у співавт., 2012); «Теоретичні та прикладні проблеми соціальної адаптації осіб, звільнених з місць обмеження або позбавлення волі» (у співавт., 2013), «The Legal System of Ukraine: Past, Present and Future. Vol. V : «Criminal-Law Sciences. Urgent Problems of Combating Criminality in Ukraine» (with other co-authors, 2013); «Правова доктрина України : у 5 т. – Т. 5 : Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку» (у співавт., 2013); «Політика у сфері боротьби зі злочинністю України: теоретичні та прикладні проблеми» (у співавт., 2016); «Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування» (у співавт., 2017); «Ukrainian Legal Doctrine: Volume 5: Part 1: Criminal Law, Criminology and Criminal Procedure» (with other co-authors, 2018); «Актуальні проблеми формування сучасної доктрини кримінального права України» (у співавт., 2021) тощо.

В. І. Борисов бере активну участь у написанні підручників із кримінального права, методичних рекомендацій, науково-практичних коментарів до Кримінального кодексу України. Зокрема, він є співавтором таких видань: «Кримінальне право України. Загальна частина. Підручник» (1997, 2001, 2003, 2004, 2007, 2010, 2015, 2020); «Кримінальне

право України. Особлива частина. Підручник» (2001, 2003, 2004, 2007, 2010, 2015, 2020); «Кримінальний кодекс України: науково-практичний коментар» (2003, 2004, 2006, 2008, 2013).

Кропітка і наполеглива науково-педагогічна праця В. І. Борисова створила підґрунтя для підготовки 12 кандидатів юридичних наук, 2 докторів юридичних наук та 1 доктора філософії, які успішно працюють на науковій та практичній ниві. Зараз В. І. Борисов є науковим керівником кількох аспірантів та здобувачів ступеня доктора філософії. Учні Вячеслава Івановича розвивають його ідеї, досліджуючи проблеми широкого спектра норм та інститутів Загальної та Особливої частин кримінального права. Тож на сьогодні сформувалася наукова школа академіка, якій властивий впізнаваний класичний стиль наукової мови та спільне бачення на вирішення проблем кримінального права.

Більше 20 років (з 1995 по 2005 рр. та з 2008 р. по січень 2019 р.) В. І. Борисов очолював Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, у складі якого переважно працюють доктори та кандидати наук. З лютого 2019 р. є радником при дирекції цього Інституту. Його людяність, принциповість, мудрість, толерантність та уміння органічно поєднати індивідуальний підхід з колективним характером спільного вирішення наукових завдань сприяють підтримці творчої й дружньої атмосфери в колективі Інституту, стимулюють співробітників до активних наукових пошуків. Завдяки зусиллям В. І. Борисова ство-

рено колектив, який має високий науковий авторитет та потенціал.

Вячеслав Іванович має й видатний організаторський талант, який відбивається у різних проявах. Виплеканим творінням академіка та його колег на чолі з доктором юридичних наук, професором, академіком Національної академії наук України В. Я. Тацієм став 17-й том Великої української юридичної енциклопедії «Кримінальне право» (2017 р.), в якому В. І. Борисов виступив заступником голови редакційної колегії, членом робочої групи та автором низки термінів. А вже в 2019 р. В. І. Борисов став членом редакційної колегії 18-го тому Великої української юридичної енциклопедії під назвою «Кримінологія. Кримінально-виконавче право».

Професор В. І. Борисов – талановитий педагог і вчитель, у лекціях та практичних заняттях якого глибокий аналіз кримінального законодавства й практики його застосування поєднано з доступною, чіткою формою викладення навчального матеріалу. Особливе місце в педагогічній діяльності В. І. Борисова посідає науково-дослідна робота студентів. Протягом багатьох років він очолює наукові студентські гуртки, учасники якого беруть активну участь у наукових конференціях та конкурсах і отримують дипломи переможців. Серед вихованців В. І. Борисова багато відомих юристів-правознавців, суддів, прокурорів, народних депутатів.

В. І. Борисов виконує значну роботу із методичного забезпечення юридичної освіти в Україні. Він – один із

розробників Загальнодержавної освітньо-професійної програми вищої школи «Право» Міністерства освіти України, а також рейтингової системи оцінки знань студентів з кримінального права. В. І. Борисов разом з колегами по кафедрі підготували базу даних «Навчальний електронно-інформаційний комплекс (НЕІК) з кримінального права України», на що було отримано Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір. Крім того, з 1979 по 2005 рр. він був вченим секретарем Науково-методичної комісії з правознавства Міністерства освіти України.

Багаторічний досвід та високий авторитет В. І. Борисова нерозривно пов'язані з активною участю в атестації наукових кадрів. Він є членом спеціалізованої вченої ради Д 64.086.04 в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого по захисту кандидатських та докторських дисертацій, а з 2012 р. – очолює спеціалізовану вчену раду К 64.502.01 Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташица НАПрН України із захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності 12.00.08. Також В. І. Борисов неодноразово виступав офіційним опонентом по захисту кандидатських та докторських дисертацій.

Науково-педагогічну та адміністративну діяльність В. І. Борисов успішно поєднує з громадською роботою. Так, у 1977 р. він був обраний заступником голови Харківської обласної науково-методичної ради з пропаганди правових знань, а також читав лекції у Харківському міському народному університеті правових знань. Крім того, В. І. Бо-

рисов був членом позаштатного відділу «Право та мораль» газети «Ленинская смена», а з 1975 р. очолював Раду молодих учених Харківського юридичного інституту. З 2000 р. – член Правління Кримінологічної асоціації України; з 2001 р. – член Європейського об'єднання кримінологів; з 2002 р. – член Спільки юристів Харківської області; з жовтня 2011 р. – один із засновників та до 30 листопада 2021 р. заступник голови громадської організації «Всеукраїнська асоціація кримінального права».

Вагомим напрямом діяльності В. І. Борисова є його участь у законопроектній роботі. Так, починаючи з 1993 р., він був членом робочої групи Кабінету Міністрів України з підготовки проекту чинного Кримінального кодексу України, ухваленого 5 квітня 2001 р. Також був науковим консультантом Комісії Верховної Ради України з питань законності і правопорядку; консультантом Комітету Верховної Ради України з питань правової політики; членом робочої групи Комітету Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією з доопрацювання проектів законів України щодо відповідальності за корупційні правопорушення; членом робочої групи Ради національної безпеки і оборони України з підготовки питання «Про стан злочинності у державі та координацію діяльності органів державної влади у протидії злочинним проявам»; експертом Міністерства юстиції України з питань реформування кримінального законодавства; членом юридичної секції Науково-консультативної ради Національної експертної комісії України з питань

захисту суспільної моралі; членом Науково-експертної ради при Державній службі України з контролю за наркотиками. У 2012 р. В. І. Борисова було включено до складу Конституційної Асамблеї як спеціального допоміжного органу при Президентові України, утвореного з метою напрацювання пропозицій щодо змін до Конституції України. Нині бере активну участь у роботі Науково-консультативної ради при Верховному Суді.

Академік В. І. Борисов є заступником головного редактора електронного наукового видання «Вісник асоціації кримінального права України», а також членом редакційної колегії періодичного видання «Питання боротьби зі злочинністю», членом ради почесних членів HONORIS CAUSA – «Право України».

Важливий сегмент наукової роботи В. І. Борисова – це міжнародне співробітництво у сфері наукового забезпечення боротьби зі злочинністю. З 1998 по 2003 рр. В. І. Борисов обіймав посаду заступника директора Харківського центру вивчення організованої злочинності, який був створений відповідно до Договору між Американським університетом (Вашингтон, США) та Національним юридичним університетом імені Ярослава Мудрого з метою проведення наукових досліджень з проблем боротьби з організованою злочинністю, корупцією, наркобізнесом, торгівлею людьми, легалізацією (відмиванням) коштів, здобутих кримінально протиправним шляхом та ін., розроблення та впровадження рекомендацій, спрямованих на усунення причин й умов, що сприяють злочинності у зазначених

сферах, тощо. Також В. І. Борисов брав активну участь у реалізації Програми американсько-українського науково-дослідного партнерства, яка проводилася Національним інститутом юстиції Департаменту юстиції США та Національною академією правових наук України і стала невід'ємною частиною взаємодії у галузі правоохоронної діяльності між Україною та США. У 2003 р. В. І. Борисов разом із іншими фахівцями виконував міжнародний проект Інституту відкритого товариства (м. Цуг, Швейцарія) «Пілотажний дослідницький проект застосування в Україні затримання і запобіжного заходу у вигляді взяття під варту». З 2014 р. В. І. Борисов став членом Міжнародної асоціації кримінального права, а з 2017 р. – членом національної групи від України у цій асоціації.

Життєвий шлях Вячеслава Івановича можна вважати наочним втіленням ідеї видатного філософа Г. С. Сковороди про сродну (споріднену) працю, відповідно до якої важливою передумовою досягнення людиною щастя є діяльність, що відповідає її покликанню від народження. Підтвердженням цього є відзначення плідної роботи В. І. Борисова державними нагородами: медаллю «Ветеран труда» (1992), орденами «За заслуги» III ступеня (2003) і II ступеня (2013). У 1998 р. йому присвоєне почесне звання заслуженого юриста України. Він є лауреатом Державної премії України в галузі науки і техніки (2006). Також В. І. Борисов має численні відомчі відзнаки. Зокрема, він став тричі лауреатом Премії імені Ярослава Мудрого за видатні заслуги в законотворчій діяльності (2001), освіт-

ньо-видавничій діяльності (2002) та за видатні досягнення в науково-дослідницькій діяльності з проблем правознавства (2011), стипендіатом іменної стипендії Харківської обласної державної адміністрації імені В. П. Маслова (2007). В. І. Борисов – лауреат III Всеукраїнського конкурсу Спілки юристів України за номінацією «Юрист – науковий співробітник» (2003), «Відмінник освіти України» (2003), «Видатний юрист України» (2012). У 2012 р. його відзначено Подякою Генерального прокурора України за вагомий внесок у зміцнення правових основ законності та правопорядку. У цьому ж році Міжнародною академією рейтингових технологій і соціології «Золота Фортуна» нагороджено медаллю «20 років незалежності України». А у 2019 р. від цієї ж організації вчений одержав медаль «Народна шана українським науковцям 1918–2018». У 2013 р. В. І. Борисова відзначено Почесною грамотою Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Подякою Президента Національної академії правових наук України «За плідну та сумлінну працю, значний внесок у організацію теоретичних та фундаментальних досліджень у сфері боротьби зі злочинністю і з нагоди 70-річчя від Дня народження»; медаллю «Верховний Суд України – 90 років»; Почесною грамотою Харківської обласної державної адміністрації «За вагомий особистий внесок у розбудову правової держави, захист конституційних прав і свобод громадян, зміцнення законності та правопорядку, високий професіоналізм і з нагоди Дня юриста», пам’ятним знаком «20 років Луганському державному університету

внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка»; Сертифікатом вдячності Голови Державної служби України з контролю за наркотиками «За видатний внесок у розробку Стратегії державної політики України щодо наркотиків на період до 2020 року». У 2014 р. В. І. Борисов від Голови Конституційної Асамблеї отримав Подяку за вагомий внесок у розвиток українського конституціоналізму. У 2017 р. нагороджений орденом «За заслуги» II ступеня Союзу юристів України. У 2018 р. за заслуги перед Університетом В. І. Борисова відзначили Почесним знаком (орденом) Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого III ступеня.

У 2018 р. був відзначений почесною грамотою Національної академії внутрішніх справ «За вагомий особистий внесок у розвиток юридичної освіти та науки, активне сприяння підготовці висококваліфікованих фахівців для правоохоронних органів, плідну співпрацю з Національною академією внутрішніх справ і з нагоди Дня народження». У 2019 р. В. І. Борисов був нагороджений почесною грамотою Президії Національної академії правових наук України «За вагомий особистий внесок у забезпечення розвитку юридичної науки, високий професіоналізм та значні трудові досягнення на посаді директора Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України». У цьому ж році йому було присвоєно звання почесного директора Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України. У 2020 р.

В. І. Борисову була оголошена Подяка Верховного Суду «за плідну працю, вагомий особистий внесок у забезпечення діяльності Верховного Суду». У 2021 р. було відзначено Почесною грамотою ГО «Всеукраїнська асоціація кримінального права» за вагомий внесок у заснування та розвиток громадської організації «Всеукраїнська асоціація кримінального права», сприяння консолідації науковців і практиків у сфері кримінально-правових наук та активну життєву позицію.

Завдяки високому професіоналізму, порядності, шляхетності та інтелігентності, чуйності й доброзичливості В. І. Борисов здобув великий авторитет у колективах Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України, Національної академії правових наук України, Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого та серед широкої юридичної громадськості. Його цінують і шанують студенти, безмежно вдячні йому численні учні.

Надійною підтримкою та опорою Вячеслава Івановича є його дружина Валентина Іванівна, яка з 1970 р. йде з ним по життю. Як творчо обдарована, талановита людина вона так само присвятила своє життя науково-педагогічній діяльності. В. І. Борисова – професорка, завідувачка кафедрою цивільного права № 1 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент НАПрН України, Заслужений працівник освіти України. У них є син Ігор, кандидат юридичних наук, який, зростаючи у творчій атмосфері, обрав професійний шлях своїх батьків.

В яскравій палітрі гармонійної особистості В. І. Борисова не останнє місце посідають його захоплення, найпомітнішими серед яких є прихильність до мистецтва, поезії, історії України. Своїми пізнаннями у цих сферах він щиро ділиться зі своїми колегами та учнями. У вільний час його тонка душевна організація тяжіє до спілкування з природою, мабуть тому він так захоплюється садівництвом та подорожами.

==== Основні дати життя і діяльності ====

Вячеслав Іванович Борисов народився 7 лютого 1943 року у м. Волжську Марійської АРСР (Російська Федерація).

- 1957–1961 рр. Навчання у Житомирському будівельному технікумі
- 1962–1965 рр. Служба у Радянській Армії
- 1966–1970 рр. Студент Харківського юридичного інституту
- 1970–1973 рр. Аспірант Харківського юридичного інституту
- 1973–1974 рр. Асистент кафедри кримінального права Харківського юридичного інституту
- 1974 р. захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук
- 1974–1977 рр. Старший викладач кафедри кримінального права Харківського юридичного інституту
- 1977–1987, 1988–1990, Доцент кафедри кримінального права Харківського юридичного інституту (з 1991 р. – Української юридичної академії)
- 1991–1993 рр., 1978 р. Присвоєно вчене звання доцента
- 1978–1979 рр. Завідувач аспірантурою Харківського юридичного інституту
- 1979–1980 рр. Заступник декана Харківського юридичного інституту

- 1983–1985 рр. Викладач кримінального права та кримінології Адеського університету (НДРС)
- 1987–1988, 1990–1991 рр. Старший науковий співробітник Харківського юридичного інституту
- 1993 р. Захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук
- 1993–1995 рр. Професор кафедри кримінального права Української юридичної академії
- 1995 р. Присвоєно вчене звання професора
- 1995 р. Начальник управління планування та координації наукових досліджень в Україні Академії правових наук України (нині Національної академії правових наук України)
- 1995–2005 рр. Директор Інституту вивчення проблем злочинності АПрН України
- 1996 р. Член-кореспондент Академії правових наук України
- 1998 р. Присвоєно почесне звання «Заслужений юрист України»
- 2003 р. Нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня.
- 2004 р. Академік Академії правових наук України (тепер – Національної академії правових наук України)
- 2005–2008 рр. Професор кафедри кримінального права № 1 Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого

- 2006 р. Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки
- 2008–2019 рр. Директор Інституту вивчення проблем злочинності АПрН України (з жовтня 2012 р. – Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України)
- 2008 р. – по теперішній час Професор кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого за сумісництвом
- 2011–2021 рр. Член Президії та заступник голови громадської організації «Всеукраїнська асоціація кримінального права»
- 2012–2018 рр. Академік-секретар відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України
- 2013 р. Нагороджений орденом «За заслуги» II ступеня.
- 2019 р. – по теперішній час Радник при дирекції Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України.
- 2023 р. Присвоєно почесне звання «Заслужений професор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»

Участь у роботі державних установ, громадських організацій і почесні звання

Дійсний член Академії Інженерних наук України (1993 р.).

Член Правління Кримінологічної асоціації України (з 2000 р. по 2019 р.).

Член Європейського об'єднання кримінологів (з 2001 р.).

Член Конституційної Асамблеї при Президентові України (з 2012 р. по 2014 р.)

Член спеціалізованої вченої ради Д 64.086.04 в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого по захисту кандидатських і докторських дисертацій (спеціальності 12.00.08, 12.00.09, 12.00.10).

Голова спеціалізованої вченої ради К 64.502.01 Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України із захисту кандидатських дисертацій (спеціальність 12.00.08).

Член Координаційного бюро з проблем кримінального права відділення кримінально-правових наук НАПрН України (з 1996 р.).

Член Президії та заступник голови громадської організації «Всеукраїнська асоціація кримінального права» (з 2011 р. по 2021 р.).

Член Союзу юристів України (з 1991 р.), Харківської обласної організації Союзу юристів України.

Член Міжнародної асоціації кримінального права (з 2014 р.).

Член національної групи від України у Міжнародній асоціації кримінального права (з 2017 р.).

Тричі лауреат Премії імені Ярослава Мудрого за видатні заслуги в законотворчій (2001 р.), освітньо-видавничій діяльності (2002 р.) та за видатні досягнення в науково-дослідницькій діяльності з проблем правознавства (2011 р.).

Стипендіат іменної стипендії Харківської обласної державної адміністрації імені В. П. Маслова (2007 р.).

Лауреат III Всеукраїнського конкурсу Спілки юристів України за номінацією «Юрист – науковий співробітник» (2003 р.).

«Відмінник освіти України» (2003 р.).

Член редакційної колегії збірника наукових праць «Питання боротьби зі злочинністю».

Заступник головного редактора електронного наукового видання «Вісник асоціації кримінального права України».

Член редакційної колегії збірника наукових праць «Вісник Академії правових наук України».

Член ради почесних членів HONORIS CAUSA «Право України» (з 2009 р.).

Член редакційної колегії видання «Велика українська юридична енциклопедія»: у 20 т. (Т. 1 (2016), Т. 2 (2017), Т. 3 (2017), Т. 11 (2018), Т. 12 (2021), Т. 13 (2021), Т. 14 (2018.), Т. 15 (2019), Т. 16 (2019), Т. 17 (2017), Т. 18 (2019), Т. 19 (2020), Т. 20 (2018)).

Заступник голови редакційної колегії 17-го тому «Кримінальне право» видання «Велика українська юридична енциклопедія» (2017 р.).

Кандидатські дисертації, виконані і захищені під керівництвом професора В. І. Борисова

Гізімчук Сергій Вячеславович. Уголовная ответственность за нарушение правил, норм и стандартов, касающихся обеспечения безопасности дорожного движения. 1999.

Пащенко Олександр Олександрович. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки: соціальна обумовленість і склад злочину. 2004.

Сенаторов Микита Валерійович. Потерпілий від злочину в кримінальному праві. 2005.

Заславська Марина Георгіївна. Кримінальна відповідальність за неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей: соціальна обумовленість і склад злочину. 2006.

Панов Микола Миколайович. Кримінальна відповідальність за незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків, обладнанням для їх виготовлення. 2006.

Шепітько Михайло Валерійович. Кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве показання. 2011.

Крайник Григорій Сергійович. Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. 2011.

Нетеса Наталія Володимирівна. Кримінальна відповідальність за порушення правил охорони або використання надр. 2012.

Базелюк Вікторія Володимирівна. Кримінальна відповідальність за незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини. 2012.

Євтєєва Дарина Петрівна. Кримінально-правова характеристика зловживання опікунськими правами: соціальна обумовленість та склад злочину. 2014.

Калініченко Юлія Вікторівна. Кримінальна відповідальність за завідомо неправдиве повідомлення про вчинення злочину (ст. 383 КК України). 2015.

Олійниченко Вячеслав Володимирович. Звільнення від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) за ч. 4 та ч. 5 ст. 212 КК України. 2018.

Бабич Артур Олегович. Необережне співзаподіяння при вчиненні кримінального правопорушення. 2022.

**Докторські дисертації, виконані
і захищені під науковим
консультуванням професора В. І. Борисова**

Шепітько Михайло Валерійович. Теоретико-методологічні засади формування системи протидії злочинам у сфері правосуддя. 2018.

Пащенко Олександр Олександрович. Соціальна обумовленість кримінально-правових норм. 2019.

Список наукових праць

Монографії

Уголовная ответственность за нарушение правил при производстве строительных работ : монография. Харьков : Вища школа, 1977. 113 с.

Борисов В. И., Куц В. Н. Преступления против жизни и здоровья: вопросы квалификации : монография. Харьков : Консум, 1995. 102 с.

Борисов В. И., Гизимчук С. В. Уголовная ответственность за нарушение правил, норм и стандартов, обеспечивающих безопасность дорожного движения : монография. Харьков : Консум, 2001. 160 с.

Боротьба зі злочинністю у сфері підприємницької діяльності (кримінально-правові, кримінологічні, кримінально-процесуальні та криміналістичні проблеми) : монографія / В. І. Борисов, О. Г. Кальман, В. П. Корж та ін. Харків : Право, 2001. 264 с.

Затримання та взяття під варту в процесі дізнання та досудового слідства в Україні : монографія / В. І. Борисов, Н. В. Глинська, В. С. Зеленецький, О. Г. Шило. Харків : Сх.-регіон. центр гуманіт.-освіт. ініціатив, 2004. 160 с.

Проблеми затримання та взяття під варту на досудовому провадженні по кримінальній справі : монографія / В. І. Борисов, Н. В. Глинська, В. С. Зеленецький, О. Г. Шило. Харків : Сх.-регіон. центр гуманіт.-освіт. ініціатив, 2005. 352 с.

Організований наркобізнес (поняття, форми, підстави кримінальної відповідальності) : монографія / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, Л. В. Дорош та ін. ; за заг. ред. Ю. В. Бауліна, Л. В. Дорош. Харків : Право, 2005. 256 с.

Протидія організованій злочинності у сфері торгівлі людьми : монографія / В. С. Батиргареєва, В. І. Борисов, Д. О. Гармаш та ін. ; за заг. ред. В. І. Борисова, Н. О. Гуторової. Харків : Одиссей, 2005. 288 с.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Злочини проти безпеки виробництва: поняття та види. Кримінальна відповідальність за порушення правил ядерної або радіаційної безпеки : монографія. Харків : Вид. СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006. 224 с.

Потерпілий від злочину (міждисциплінарне правове дослідження) : монографія / В. С. Батиргареєва, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін. ; за заг. ред. Ю. В. Бауліна, В. І. Борисова. Харків : Кроссрууд, 2008. 364 с.

Правова система України : історія, стан та перспективи : у 5 т. Харків : Право, 2008. Т. 5 : Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. 840 с.

Проблеми забезпечення ефективності діяльності органів кримінального переслідування в Україні : монографія / В. І. Борисов, В. С. Зеленецький, Л. М. Демидова, О. О. Пащенко ; за заг. ред. В. І. Борисова, В. С. Зеленецького. Харків : Право, 2010. 400 с.

Визначення корупційних ризиків та запобігання їм у діяльності органів ДПС України: проблеми теорії та практи-

ки : монографія / В. І. Борисов, П. І. Заруба, В. В. Лисенко та ін. Київ : Алерта, 2010. 224 с.

Теоретичні основи забезпечення якості кримінального законодавства та правозастосовчої діяльності у сфері боротьби зі злочинністю в Україні : монографія / Л. М. Демидова, Л. В. Дорош, О. О. Пащенко та ін. ; за заг. ред. В. І. Борисова, В. С. Зеленецького. Харків : Право, 2011. 344 с.

Правовая система Украины : история, состояние и перспективы : в 5 т. Харьков : Право, 2011. Т. 5 : Уголовно-правовые науки. Актуальные проблемы борьбы с преступностью в Украине / под общ. ред. В. В. Сташиса. 904 с.

Борисов В. І., Крайник Г. С. Кримінальна відповідальність за порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою : монографія. Харків : Юрайт, 2012. 296 с.

Теоретичні та прикладні проблеми соціальної адаптації осіб, звільнених з місць обмеження або позбавлення волі : монографія / В. І. Борисов, А. Х. Степанюк, В. С. Батиргареева та ін. ; за заг. ред. В. І. Борисова, А. Х. Степанюка. Київ : Ред. журн. «Право України»; Харків : Право, 2013. 152 с.

The Legal System of Ukraine Past, Present and Future. Vol. V: «Criminal-Law Sciences. Urgent Problems of Combating Criminality in Ukraine» / General Editor of Volume V Academician, National Academy of Legal Sciences of Ukraine V. V. Stashis : monography. Kyiv : Editorial office of the journal «Law of Ukraine». Kharkiv : «Pravo» 2013. 784 p.

Правова доктрина України: у 5 т. Т. 5 : Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку: монографія / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. С. Батиргарєєва та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. Харків : Право, 2013. 1240 с.

Політика у сфері боротьби зі злочинністю України: теоретичні та прикладні проблеми : монографія / за заг. ред. П. Л. Фріса, В. Б. Харченка. Івано-Франківськ – Харків : Юрид. ін-т Прикарпат. нац. ун-та імені Василя Стефаника, 2016. 419 с. (у співавт.).

Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування : монографія / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, Л. М. Демидова та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, Л. М. Демидової. Харків : Право, 2017. 400 с.

Борисов В. І. Вибрані твори / уклад. : В. В. Базелюк, С. В. Гізімчук, Л. М. Демидова та ін. ; відп. за вип. М. В. Шепітько. Харків : Право, 2018. 784 с.

Ukrainian Legal Doctrine : in 5 vol. Vol. 5, Pt. 1: Crimanal Law, Criminology and Criminal Procedure / eds.: V. Ja. Tatsiy, V. I. Borisov. London : Wildy, Simmonds & Hill Publishing, 2018. 568 p.

Актуальні проблеми формування сучасної доктрини кримінального права України : монографія / В. Я. Тацій, Л. М. Демидова, В. І. Борисов та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, Л. М. Демидової, В. І. Борисова. Харків: Право, 2021. 632 с.

Єдиний медичний простір України: правовий вимір : монографія / за заг. ред. С. Г. Стеценка. Харків : Право, 2022. 672 с.

Рукописи наукових праць

Борисов В. И. Уголовная ответственность за нарушение правил при производстве строительных работ : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Харьков, 1974. 19 с.

Борисов В. И. Уголовная ответственность за нарушение правил при производстве строительных работ : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Харьков, 1974. 223 с.

Борисов В. И. Уголовно-правовая охрана безопасности общественного производства (развитие уголовного законодательства, его социальная обусловленность, юридические признаки составов преступлений) : монография. Харьков : Укр. юрид. акад., 1991. 275 с.

Борисов В. И. Основные проблемы охраны безопасности производства в уголовном законодательстве Украины : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08. Харьков, 1992. 399 с.

Борисов В. І. Основні проблеми охорони безпеки виробництва в кримінальному законодавстві України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08. Харьков : Укр. юрид. акад., 1993. 43 с.

Кримінальний кодекс України. Проект (рукопис). № реєстрації у Верховній Раді України 39–1776/4 від 19.10.1994 р. (у співавт.).

Обговорення проекту Кримінального кодексу України: (доп. та виклад виступів). *Програма та виступи учасників робочої сесії з обговорення проектів Кримінального кодексу України та Кримінально-процесуального кодексу Укра-*

їни 13–15 травня 1996 р. К. : М-во юстиції України, Ком. Міністрів Ради Європи за орг.-техн. підтримки Укр. Правн. Фундації, 1996. С. 53–89.

Кримінальний кодекс України : проект (друге подання Каб. Міністрів України до Верхов. Ради України, №39–1539/4 від 12.06.1997 р.). Реєстрація у Верховній Раді України за №0041/2 від 13.06.1997 р. Українське право. 1997. Число 2 (7). 158 с.

Батиргареева В. С., Борисов В. І., Голіна В. В. Злочини проти особистої волі людини та їх попередження (наук.-практ. посіб.). Харків : Ін-т вивч. пробл. злочинності Акад. прав. наук України, 2002. 123 с. Деп. в ДНТБ України 08.01.2002. №16 – Ук2002.

Службова злочинність : теоретичні та практичні питання запобігання і протидії : монографія / В. І. Борисов, О. Г. Кальман, Г. Ю. Дарнопих та ін. Харків : Ін-т вивч. пробл. злочинності АПРН України, 2006. 222 с. Деп. в ДНТБ України 05.06.2006. №40-Ук 2006. Реферат наук. роботи опублікований в РЖ «Депоновані наукові роботи». 2006. №1–2, № б/о 22.

Актуальні проблеми протидії корупції : монографія / В. І. Борисов, В. С. Зеленецький, В. М. Киричко та ін. ; за заг. ред. В. І. Борисова. Харків : Наук.-дослід. ін-т вивч. пробл. злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПРН України, 2013. 221 с. Деп. у ДНТБ України 13.02.2013. №1-У к 2013. Реферат наук. роботи опублікований в РЖ «Депоновані наукові роботи». 2013. №1–2.

Наукові статті

Борисов В. І. Практика розгляду судами справ за ст. 219 КК УРСР. *Радянське право*. 1972. № 12. С. 58–60.

Борисов В. И. Общественная безопасность как объект преступного нарушения правил при производстве строительных работ. *Материалы теорет. конф. профессорско-преподавательского состава по итогам науч.-исслед. работы за 1972 г.* Киев : Киев. высш. шк. МВД СССР, 1973. С. 179–186.

Борисов В. І. Об'єктивна сторона злочину, передбаченого ст. 219 КК УРСР. *Радянське право*. 1973. № 12. С. 71–74.

Борисов В. І., Ломако В. А. Призначення покарання за злочини, передбачені ст. 219 КК УРСР. *Радянське право*. 1974. № 8. С. 70–73.

Борисов В. И. Некоторые вопросы уголовной ответственности за нарушение правил при производстве строительных работ. *Уголовно-правовые средства борьбы с нарушениями правил охраны труда в различных отраслях народного хозяйства СССР в условиях научно-технического прогресса* : сб. материалов науч.-практ. конф. Москва, 1976. С. 84–91.

Борисов В. І. Суб'єкт злочинного порушення правил при проведенні будівельних робіт. *Радянське право*. 1979. № 11. С. 46–50.

Борисов В., Зинченко Э. Ответственность за преступное нарушение правил безопасности горных работ. *Социалистическая законность*. 1981. № 12. С. 31–32.

Борисов В. И. Причинная связь при преступном нарушении правил безопасности социалистического производства. *Проблемы социалистической законности* : респ. межвед. науч. сб. Харьков, 1982. Вып. 9. С. 118–125.

Борисов В. И., Маляренко В. Т. Деякі питання кваліфікації злочинних порушень правил охорони праці. *Радянське право*. 1983. №3. С. 33–37.

Борисов В. И. Обязанности органов внутренних дел по установлению причинной связи при совершении автотранспортных происшествий. *Актуальные проблемы совершенствования административной деятельности органов внутренних дел в условиях развитого социализма* : сб. науч. тр. Киев : Высш. шк. МВД, 1983. С. 70–77.

Борисов В. И. Науково-технічний прогрес і проблеми відповідальності за необережні злочини в СРСР. *Право*: щоріч. журн. Аден : Юрид. ф-т Аден. ун-ту, 1984. №3, 4. С. 18–24 (араб. мовою).

Борисов В. И. Некоторые вопросы уголовной ответственности за нарушение правил охраны труда в системе АПК. *Проблемы социалистической законности* : респ. межвед. науч. сб. Харьков, 1989. Вып. 23. С. 121–124.

Борисов В. И., Малков В. П., Шмаров И. В и др. Обсуждение проекта Основ уголовного законодательства. *Вестник Московского университета*. Серия 11, Право. Москва, 1989. №3. С. 46–76.

Борисов В. И. Объект преступного нарушения правил охраны труда. *Проблемы социалистической законности* : респ. межвед. науч. сб. Харьков, 1991. Вып. 25. С. 76–81.

Борисов В. И. Совершенствование уголовного законодательства о преступлениях против производственной безопасности. *Проблемы социалистической законности* : респ. межвед. науч. сб. Харьков, 1991. Вып. 26. С. 84–88.

Борисов В. І. Досвід проведення занять з кримінального права у Харківському юридичному інституті з використанням рейтингової системи оцінки успішності навчання студентів. *Рейтингова система оцінки успішності навчання студентів* : зб. наук. пр. Київ : Мін-во вищ. освіти України, НМК ВО, 1992. С. 169–174.

Борисов В. І. НТП і питання кримінально-правової охорони безпеки виробництва. *Правова держава* : республік. міжвідом. зб. наук. пр. Київ, 1992. Вип. I. С. 80–86.

Борисов В. І. Конституція і кримінально-правова охорона безпечності виробництва. *Радянське право*. 1992. № 10. С. 35–37.

Борисов В. І. Досвід проведення занять з кримінального права із застосуванням рейтингової системи оцінки знань студентів та рекомендації щодо їх застосування у навчальному процесі (у рамках експерименту «Інтенсивна система підготовки спеціалістів із профілюючих дисциплін»). *Нові технології навчання* : наук.-метод. зб. Київ : М-во освіти України; Ін-т систем. дослідж. освіти, 1993. Вип. 10. С. 164–170.

Борисов В. И. К понятию общественного производства как объекта уголовно-правовой охраны. *Ученые записки Харьковского гуманитарного института «Народная украинская академия»*. Харьков, 1995. Вып. 1. С. 249–255.

Борисов В. І. Родовий об'єкт злочинів проти безпеки виробництва. *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 1995. №3. С. 144–152.

Борисов В. И. Уголовно-правовые нормы в системе правового обеспечения отношений безопасности производства. *Проблемы законности* : респ. межвед. науч. сб. Харьков, 1995. Вып. 29. С. 107–113.

Борисов В., Маляренко В. Деякі питання кваліфікації злочинних порушень правил охорони праці. *Юридичний Вісник України*. 1996. №18–19. С. 8–10.

Бажанов М. І., Грошевий Ю. М., Сташис В. В. та ін. Про стан законодавства щодо боротьби з корупцією і організованою злочинністю та пропонувані зміни і доповнення до нього. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту вивч. пробл. злочинності Акад. прав. наук України. Харків : Право, 1997. Вип. 1. С. 69–87.

Борисов В. І., Дорош Л. В. Кадрове та наукове забезпечення Комплексної цільової програми боротьби зі злочинністю на 1996–2000 роки. *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 1997. Вип. 2 (9). С. 92–100.

Борисов В. І. Наукові дослідження з питань боротьби з корупцією і організованою злочинністю. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. Наук.-дослід. ін-ту вивч. пробл. злочинності Акад. прав. наук України. Харків : Право, 1998. Вип. 2. С. 3–18.

Борисов В. И., Матусовский Г. А. Уголовно-правовые, криминалистические и криминологические аспекты исследования теневой экономики. *Хозяйственно-правовые сред-*

ства детенизації и декриміналізації економіки : сб. науч. тр. / НАН України, Ін-т економіко-правових дослід. ; редкол. : В. К. Мамутов (отв. ред.) и др. Донецьк, 1998. С. 25–31.

Борисов В. И., Гизимчук С. В. Причинная связь при нарушении правил, норм и стандартов, касающихся обеспечения безопасности дорожных условий движения транспортных средств. *Вісник Луганського інституту внутрішніх справ МВС України*. 1999. Вип. 1. С. 126–135.

Борисов В. І. Вирішення питань відповідальності за статеві злочини проти неповнолітніх у проекті нового Кримінального кодексу України. *Проблеми насильства в сім'ї : правові та соціальні аспекти* / упоряд. О. М. Руднева ; наук. ред. А. П. Гетьман. Харків : Право, 1999. С. 54–60.

Борисов В. И. Ответственность за преступления коррупционного характера по законодательству Украины. *Прокурорская и следственная практика*. Москва, 1999. №3–4 (10–11). С. 138–144.

Борисов В. І. Кримінально-правові проблеми боротьби з корупцією. *Проблеми боротьби з корупцією, організованою злочинністю та контрабандою. Президенту України, Верховній Раді України, Уряду України, органам центральної та місцевої виконавчої влади. Аналітичні розробки, пропозиції наукових і практичних працівників* : міжвід. наук. зб. / під ред. А. І. Комарової, В. В. Медведчука, В. О. Євдокимова та ін. Київ, 1999. Т. 18. С. 54–58.

Борисов В. И., Матусовский Г. А., Бодянский Е. В., Любчик Л. М. и др. Взаимодействие теневого и легального секторов экономики : анализ при помощи методов математического моделирования. *Детензация экономики : опыт экономико-правового и экономико-математического исследования*: сб. науч. тр./ НАН Украины. Ин-т экономико-правовых исслед. ; редкол. : В. К. Мамутов (отв. ред.) и др. Донецк, 2000. С. 80–106.

Борисов В. И., Корж В. П. Транснаціональна організована злочинність : деякі питання міжнародного співробітництва. *Вісник Університету внутрішніх справ*. Вип. № 12. Частина II. Харків, 2000. С. 3–6.

Борисов В. И. Ответственность за преступления коррупционного характера по законодательству Украины. *Коррупция : политические, экономические, организационные и правовые проблемы* : сб. матер. междунар. науч.-практ. конф. (г. Москва, 9–10 сент. 1999 г.). / под ред. В. В. Лунева. Москва : Юристъ, 2001. С. 144–150.

Баулин Ю. В., Борисов В. И. Уголовный кодекс Украины : особенности и новеллы. *Новое уголовное законодательство стран СНГ и Балтии*: сб. науч. ст. / под ред. Л. Л. Кругликова и Н. Ф. Кузнецовой. Москва : Лекс Эст, 2002. С. 355–379.

Борисов В. И., Зеленецький В. С. Актуальні проблеми розвитку юридичної науки у галузі боротьби зі злочинністю. *Вісник Академії правових наук України*. Збірник наукових праць. Харків, 2003. № 2 (33) – 3 (34). С. 762–779.

Борисов В. І., Сташис В. В., Дорош Л. В., Перепелиця О. І. Кримінальне право України : проблеми теорії і практики застосування. *Питання боротьби зі злочинністю* : збірник наукових праць. Вип. 7. Харків : Право, 2003. С. 3–33.

Борисов В., Батиргарєєва В. Попередження торгівлі людьми : проблеми та можливі шляхи їх вирішення. *Юрист України*. 2003. №2. С. 21–23.

Сташис В. В., Борисов В. И. Харьковский центр по изучению организованной преступности совместно с Американским университетом в Вашингтоне. *Организованная преступность, терроризм и коррупция* : криминол. ежекварт. альм. Москва : Юристъ, 2003. Вып. 2. С. 163–166.

Борисов В. И. Ответственность за торговлю людьми по уголовному законодательству Украины. *Организованная преступность, терроризм и коррупция* : криминол. ежекварт. альм. Москва : Юристъ, 2003. Вып. 3. С. 90–94.

Борисов В. І. Наукове забезпечення протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом. *Протидія відмиванню «брудних» коштів та фінансуванню тероризму : громадська підтримка та контроль* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 20 черв. 2003 р.). Київ : Нац. акад. внутр. справ України, 2003. С. 86–93.

Борисов В. І. Корупція в Україні. *Проблеми боротьби з корупцією, організованою злочинністю та контрабандою. Президенту України, Верховній Раді України, Уряду України, органам центральної та місцевої виконавчої влади. Аналітичні розробки, пропозиції наукових і практичних*

працівників: міжвідомчий наук. збірник / гол. ред. А. І. Комарова. Київ, 2003–2004. Т. 29. С. 1–12.

Борисов В. І. Корупція в Україні: поняття, відповідальність, стан. *Держава та регіони* : наук.-виробн. журн. Серія : Право. 2004. №2. С. 69–77.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Щодо родового об'єкта злочинів проти безпеки виробництва. *Вісник Академії правових наук України* : збірник наукових праць. Харків, 2005. № 1 (40). С. 133–141.

Борисов В. И. Место уголовно-правовых норм в системе правового обеспечения отношений безопасности производства. *Соотношение преступлений и иных правонарушений: современные проблемы* : матер. IV междунар. науч.-практ. конф., посвящ. 250-летию образования Моск. гос. ун-та им. М. В. Ломоносова и состоявшейся на юрид. фак. МГУ им. М. В. Ломоносова (г. Москва, 27–28 мая 2004). Москва : Лекс Эст, 2005. С. 79–85.

Борисов В. І., Кальман О. Г. Громадянське суспільство та питання подолання корупції. *Вісник Академії правових наук України* : збірник наукових праць. Харків, 2005. №2 (41). С. 168–173.

Борисов В. І., Зеленецький В. С., Батиргареева В. С. Вклад Інституту вивчення проблем злочинності Академії правових наук України в розвиток сучасної правової науки. *Питання боротьби зі злочинністю*. Харків : Право, 2005. Вип. 10. С. 3–19.

Борисов В. І., Пащенко О. О. До питання про сутність кримінально-правової характеристики злочинів. *Вісник*

Академії правових наук України : збірник наукових праць. Харків, 2005. № 3 (42). С. 180–190.

Борисов В. І., Пашенко О. О. Питання закону про кримінальну відповідальність. *Питання боротьби зі злочинністю*. Випуск 12. Харків : Кроссрууд, 2006. С. 3–22.

Сташис В. В., Баулін Ю. В., Борисов В. І. Гуторова Н. О. та ін. Теоретичні проблеми кримінальної відповідальності. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : Ю. В. Баулін (голов. ред.) та ін. Харків : Кроссрууд, 2008. Вип. 15. С. 3–31.

Борисов В. І. Сучасна політика держави у сфері боротьби зі злочинністю та її напрямки. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : Ю. В. Баулін (голов. ред.) та ін. Харків : Кроссрууд, 2008. Вип. 15. С. 68–80.

Борисов В. І. Склад злочину як правова модель. *Адвокат* : загальнодержавний професійний журнал. 2008. № 2. С. 48–49.

Борисов В. І., Демидова Л. М., Пашенко О. О. Застосування кримінально-правових норм органами досудового слідства та прокурором : поняття, ознаки та стадії. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : Ю. В. Баулін (голов. ред.) та ін. Харків : Кроссрууд, 2008. Вип. 16. С. 3–18.

Борисов В. І. Склад злочину як правова модель. *Вісник Академії адвокатури України*. Київ : Вид. центр Акад. адвокатури України. 2009. № 1 (14). С. 254–256.

Борисов В. І., Козак В. А. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини : характеристика складу

злочину. *Альманах кримінального права* / відп. ред. П. П. Андрушко, П. С. Берзін. Київ : Правова єдність, 2009. Вип. 1. С. 151–170.

Борисов В. І. Антикорупційна політика і практика: проблеми законодавчого забезпечення. *Слухання у Комітеті на тему «Антикорупційна політика і практика: проблеми законодавчого забезпечення»* / Ком. Верхов. Ради України з питань боротьби з орг. злочинністю і корупцією. Київ : СПД Москаленко О. М., 2009. С. 58–62.

Борисов В. І. Кримінально-правова характеристика конститутивних ознак згвалтування. *Підприємництво, госп-во і право*: щомісяч. наук.-практ. юрид. журн. 2009. №3. С. 123–127.

Борисов В. І. Державна політика у сфері боротьби зі злочинністю та її напрямки. *Проблеми законності*: республік. міжвідом. наук. зб. / відп. ред. В. Я. Тацій. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2009. Вип. 100. С. 305–312.

Борисов В. І. Відповідність кримінального закону конститутційним принципам здійснення правосуддя в Україні. *Юридичний вісник України*. 2009. 28 листопада – 4 грудня. №48 (752). С. 6–7.

Борисов В. І., Пашенко О. О. Щодо підвищення ефективності застосуванні кримінально-правових норм на судових стадіях розслідування кримінальних справ. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов (голов. ред.) та ін. Харків : Кроссроуд, 2009. Вип. 17. С. 33–51.

Борисов В. И., Настюк В. Я., Сердюк А. В. Анализ и характеристика методик определения коррупционных рисков и возможность их использования в противодействии коррупции в органах государственной налоговой службы. *Преодоление коррупции – главное условие утверждения правового государства* : межвед. науч. сб. / гл. ред. А. И. Комарова. Москва, 2009. Т. 1 (39). С. 172–180.

Борисов В. І. Відповідність кримінального закону конституційним принципам здійснення правосуддя в Україні. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2009. Вип. 18. С. 3–14.

Борисов В. І. Кримінально-правова характеристика конститутивних ознак згвалтування. *Підприємництво, господарство і право* : науково-практичний журнал. 2009. №3. С. 123–127.

Борисов В. І., Дзюба Ю. П., Пономаренко Ю. А. Щодо подальшого вдосконалення захисту прав та законних інтересів потерпілого від злочину засобами кримінального права України. *Питання боротьби із злочинністю* : зб. наук. пр. Харків : Право, 2010. Вип. 19. С. 3–15.

Борисов В., Тацій В., Тютюгін В. Актуальні проблеми сучасного розвитку кримінального права України. *Право України*. 2010. №9. С. 4–5.

Тацій В. Я., Борисов В. И., Тютюгин В. И. Современные проблемы уголовного права Украины. *Голос України*. 2010. 10 сент. № 168 (498). С. 12–13.

Борисов В. І., Зеленецький В. С., Баулін Ю. В., Шепітько В. Ю. та ін. Розробка критеріїв ефективності діяльності

органів кримінального переслідування в Україні та шляхів її підвищення. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2010. Вип. 20. С. 3–23.

Борисов В. І., Зеленецький В. С., Сібільова Н. В., Шило О. Г. та ін. Дослідження кримінально-процесуальних проблем забезпечення доступу до правосуддя потерпілих від злочину. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2010. Вип. 20. С. 24–35.

Борисов В., Батиргарєєва В., Яковець І. До проблеми соціальної адаптації та ресоціалізації засуджених і осіб, звільнених з місць обмеження волі. *Право України*. 2010. №9. С. 197–206.

Борисов В. І., Степанюк А. Х., Яковець І. С., Опанасенков О. І. Огляд результатів анкетування осіб, які відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, в аспекті соціальної адаптації та реінтеграції в суспільство. *Питання боротьби зі злочинністю*: зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2011. Вип. 21. С. 20–28.

Борисов В. І. Відповідальність за кримінальні проступки. *Юридичний вісник України*. 2011. №39 (847). 1–7 жовт. С. 7

Борисов В., Гізімчук С. Питання караності злочину у конституційному судочинстві (на прикладі заміни смертної кари довічним позбавленням волі). *Право України* : юридичний журнал. Науково-практичне фахове видання. 2011. №9. С. 147–157.

Тадий В., Борисов В., Тютюгин В. Актуальные проблемы развития уголовного права Украины на современном этапе. *Ежегодник украинского права* : сб. науч. тр. / отв. за вып. А. В. Петришин. Харків : Право, 2011. №3. С. 208–222.

Борисов В., Гизимчук С. Вопросы наказуемости преступлений в конституционном судопроизводстве (на примере замены смертной казни пожизненным лишением свободы). *Право Украины*. 2011. №9–10. С. 148–159.

Борисов В. І., Зеленецький В. С., Баулін Ю. В., Шепітько В. Ю. та ін. Забезпечення якості кримінального законодавства та правозастосовчої діяльності у сфері боротьби зі злочинністю в Україні. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2011. Вип. 21. С. 3–19.

Borysov V., Gizimchuk S. Issues of Punishability of Crimes in the Constitutional Legal Proceeding (on the Example of Replacement of a Death Penalty by Lifelong Imprisonment). *Law of Ukraine*. 2011. №9–10. P. 130–140.

Борисов В., Гизимчук С. *Ежегодник украинского права* : сб. науч. тр. / отв. за вып. А. В. Петришин. Харьков : Право, 2012. №4. С. 504–516.

Борисов В. І. Сучасна політика держави у сфері боротьби зі злочинністю та її кримінально-правовий напрям. *Право України*. 2012. № 1–2. С. 232–242.

Борисов В. И. Современная политика государства в сфере борьбы с преступностью и ее уголовно-правовое направление. *Право Украины*. 2012. № 1–2. С. 341–351.

Borysov V. Contemporary Policy of State in Struggle against Criminality and Criminal-Law Orientation Thereof. *Law of Ukraine*. 2012. №1–2. P. 311–320.

Борисов В. І. Проблеми запровадження у законодавство України інституту кримінального проступку. *Підприємство, господарство і право* : щомісяч. наук.-практ. юрид. журн. 2012. №9. С. 104–107.

Борисов В. І., Батиргарєєва В. С., Яковець І. С., Опанасенков О. І. Ставлення соціуму до можливостей соціальної адаптації колишніх засуджених. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2012. Вип. 23. С. 64–75.

Борисов В. И. Формы реализации и приоритетные направления уголовно-правовой политики Украины. *Научовий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія : юриспруденція: зб. наук. пр. Одеса : Фенікс, 2012. Вип. 4. С. 118–123.

Таций В. Я., Борисов В. И., Тютюгин В. И. Стабильность и динамизм – необходимые условия эффективности и качества законодательства Украины об уголовной ответственности. *Современные проблемы уголовно-правового воздействия* : межгос. сб. науч. ст. / редкол. : Е. А. Письменский (отв. ред.) и др.; МВД Украины, Луган. гос. ун-т внутр. дел им. Э. А. Дидоренко, Волгогр. гос. ун-т . Луганск : РИО Луган. гос. ун-т внутр. дел им. Э. А. Дидоренко, 2013. С. 71–84;

Борисов В. І., Нетеса Н. В. Щодо проблеми відмежування порушення правил охорони або використання надр (ст.

240 КК) від порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ст. 272 КК). *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. Харків : Право, 2013. Вип. 25. С. 74–86.

Борисов В. І. Питання систематизації Особливої частини кримінального права. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / голов. ред. В. Я. Тацій. Харків : ВГО «АКП», 2013. Вип. 1. С. 258–271.

Борисов В. І. Питання систематизації Особливої частини кримінального права. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2014. Вип. 26. С. 29–41.

Борисов В. І., Фріс П. Л. Поняття кримінально-правової політики. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. Харків : ВГО «АКП», 2013. Вип. 1. С. 15–31.

Борисов В. І., Батиргареева В. С. Інші кримінально-правові наслідки вчинення суспільно небезпечного діяння. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / голов. ред. В. Я. Тацій. Харків : ВГО «АКП», 2013. Вип. 1. С. 228–251.

Борисов В. І., Фріс П. Л. Засади сучасної кримінально-правової політики України. *Питання боротьби зі злочинністю*: зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2014. Вип. 27. С. 30–38.

Тацій В. Я., Борисов В. И., Тютюгин В. И. Стабильность и динамизм – необходимые условия эффективности и качества законодательства Украины об уголовной ответ-

ственности. *Ежегодник украинского права* : сб. науч. тр. / отв. за вип. А. В. Петришин. Харків : Право, 2014. №6. С. 510–520.

Борисов В. И., Батиргареева В. С. Иные уголовно-правовые последствия совершения общественно опасного деяния. *Криминологический журнал Байкальского государственного университета экономики и права*. 2014. №4. С. 125–139.

Борисов В. І., Батиргареева В. С. Інші кримінально-правові наслідки вчинення суспільно небезпечного діяння. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук* : наук. журн. / ред. кол. : С. В. Ківалов – голов. ред. та ін. 2014. № 1. С. 135–150.

Тацій В. Я., Борисов В. І., Тютюгін В. І. Актуальні проблеми сучасного розвитку кримінального права України. *Тацій В. Я. Вибрані статті, виступи, інтерв'ю (2009–2014)* / упоряд. : О. В. Петришин, Ю. Г. Барабаш, В. І. Борисов; відп. за вип. О. В. Петришин. Харків : Право, 2015. С. 24–39.

Борисов В. І. Поняття закону про кримінальну відповідальність та форми його дії. *Право і суспільство*. Вип. 2. 2015. С. 22–31.

Borysov V. I., Batyrgareyeva V. S. Other criminal-legal consequences of committing a socially dangerous act. *Yearbook of Ukrainian law*. Kharkiv: Pravo, 2015. №7. P. 207–221.

Борисов В. І. Поняття та види злочинів проти безпеки виробництва. *Питання боротьби зі злочинністю*. Харків : Право, 2015. Вип. 30. С. 3–16.

Борисов В. І. Диспозиція норми Особливої частини КК. *Вісник Асоціації кримінального права України*. Харків : ГО «ВАКП», 2016. Вип. 1 (6). С. 417–418.

Борисов В. І., Крайник Г. С. Питання застосування штрафу та виправних робіт за злочини проти безпеки виробництва (розділ Х Особливої частини Кримінального кодексу України). *Питання боротьби зі злочинністю*. Харків : Право, 2016. Вип. 31. С. 69–83.

Борисов В. І., Тютюгін В. І., Демидова Л. М. Кримінальний проступок: концептуальні засади запровадження до національного законодавства. *Вісник Асоціації кримінального права України*. Харків : ГО «ВАКП», 2016. Вип. 2 (7). С. 129–142.

Борисов В. І. Потерпілий від злочину як соціальний суб'єкт кримінально-правової охорони. *Право України*. 2017. №2. С. 100–107.

Borysov V. I. Concept and types of crimes against occupational safety. *Yearbook of Ukrainian law*. Kharkiv : Pravo, 2017. №9. P. 270–278.

Borysov V. I. Victim of a Crime as a Social Subject of Criminal and Legal Protection. *Yearbook of Ukrainian law*. Kharkiv : Pravo, 2018. №10. P. 280–286.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. До питання кваліфікації порушень правил безпеки дорожнього руху у стані алкогольного сп'яніння. *Вісник прокуратури*. 2019. №11. Національна академія прокуратури України, 2019. С. 39–43.

Borysov V. I., Antoniuk O. I., Vyshnyvetskyi I. I. Special features of the legal status of the research subject in clinical

testing of medicines. *Wiadomości Lekarskie*, 2019, tom LXXII, nr 12 cz. II. pp. 2464–2472.

Борисов В. І. Склад злочину та місце потерпілого в його структурі. *Право України*. 2020, №2. С. 138–150.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Щодо розуміння доктринальної концепції «безпека – стан захищеності». *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. 2020. Том 1. №13. С. 126–144.

Борисов В. І., Нетеса Н. В., Олійниченко В. В. Способи кримінально протиправних посягань на фінансову систему України при ухиленні від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів). *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2020. №4 (35). С. 486–493.

Viacheslav I. Borysov, Olena I. Antoniuk, Oleksandr O. Pashchenko. Peculiarities of legal responsibility for offenses in the field of clinical trials of medicines. *Wiadomości Lekarskie*. Vol. LXXIII, issue 12, part 2. 2020. S. 2833–2839.

Батиргареєва В. С., Борисов В. І., Євтеєва Д. П., Калініна А. В., Колодяжний М. Г., Шрамко С. С. Поширення пандемії COVID-19 в Україні: соціально-правові та кримінологічні проблеми. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2020. Вип. 40. С. 9–22.

Borysov V. Corpus delicti and victim's place in its structure. *Yearbook of Ukrainian law* : Coll. of scientific papers / responsible for the issue O. V. Petryshyn. Kharkiv : Pravo, 2021. №13. P. 379–389.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. До питання протидії поширенню коронавірусної хвороби (COVID – 19) засобами адміністративного та кримінального права. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Громад. орг. Всеукр. асоц. кримін. права. Харків, 2021. Вип. 1 (15). С. 76–90.

Borysov V. I., Kolodyazhny M. G., Yevtieieva D. P. COVID-19 pandemic consequences: classification issues. *Wiadomości Lekarskie*. Konstancin-Jeziorna : ALUNA Publishing House, 2021. Vol. LXXIV. Issue 11. Part 2. P. 2966–2970.

Батиргареєва В. С., Борисов В. І., Євтеєва Д. П., Шрамко С. С. Ретроспективний аналіз боротьби з епідеміями та пандеміями у масштабах світу та України. *Питання боротьби зі злочинністю*. Харків : Право, 2021. Вип. 42. С. 13–28.

Borysov Viacheslav, Vasyl Shakun, Viktoria Babanina. Application of constitutional principles in criminal legislation of Ukraine. *Revista de la Universidad del Zuli*. Vol. 13. №38. 2022. P. 140–158.

Наукові доповіді, повідомлення та тези до науково-практичних заходів

Борисов В. И. Охрана нормами УССР безопасности новых видов промышленного производства. *Вопросы государства и права развитого социалистического обще-*

ства : тезисы республик. науч. конф. (г. Харьков, 24–26 сентября 1975 г.). Харьков, 1975. С. 227–228.

Борисов В. И. Особенности установления причинной связи по делам о преступных нарушениях правил безопасности социалистического производства. *Проблемы социалистической законности на современном этапе коммунистического строительства* : краткие тезисы докладов и науч. сообщений республиканской науч. конф. (г. Харьков, 21–23 ноября 1978 г.). Харьков, 1978. С. 201–203.

Борисов В. И. Некоторые вопросы совершенствования уголовно-правового обеспечения безопасности производства. *Правовая реформа и проблемы её реализации* : тезисы докладов и сообщений региональной науч.-практ. конф. (г. Краснодар, 14–15 сентября 1989 г.). Краснодар, 1989. С. 196–197.

Борисов В. И. Квалификация преступных. иных нарушений правил охраны труда и безопасности работ, сопряженных с повреждением (уничтожением) социалистического имущества. *Правовые и специальные средства охраны социалистической собственности* : тезисы выступлений на областной науч.-практ. конф. Ч. 1. Харьков : Харьковские высш. курсы МВД СССР, 1989. С. 92–95.

Борисов В. И. Научно-технический прогресс и совершенствование уголовно-правовых норм, обеспечивающих безопасность производства. *Актуальные проблемы формирования правового государства* : краткие тезисы докладов и науч. сообщений республик. науч. конф. Харьков, 1990. С. 225–226.

Борисов В. И. Использование компьютерной техники при изучении уголовного права в Харьковском юридическом институте. *Компьютерные технологии и их практическое использование в праве и правоохранительной деятельности* : тезисы науч.-технич. семинара (г. Москва, 22–24 ноября 1990 г.). Москва : Юрид. фак-т МГУ, 1990. С. 16–17.

Борисов В. И. Конституционная обусловленность охраны нормами УК безопасности и безвредности производства. *Проблемы обеспечения законности в механизме правоприменения* : тезисы докладов межреспубл. науч.-практ. конференци. Волгоград, 1991. С. 194–195.

Борисов В. И. Конституция Украины и охрана нормами УК безопасности производства. *Проблеми боротьби зі злочинністю в Україні* : тези доповідей і повідомлень на республ. наук. конф. Київ, 1992. С. 39–40.

Борисов В. И. Место уголовно-правовых норм в системе правового обеспечения безопасности производства. *Правова система України : теорія і практика* : тези доповідей і наукових повідомлень наук.-практ. конф. Київ, 1993. С. 369–371.

Борисов В. И. Преступления против безопасности в будущем УК Украины : *сб. кратких тезисов докладов и науч. сообщений научно-практ. конф. по итогам науч.-исслед. работ, выполненных профессорско-преподавательским составом Украинской юридической академии в 1992 году (г. Харьков, 4–5 марта 1993 г.)*. Харьков, 1993. С. 116–117.

Борисов В. И. Принцип конституционного соответствия в системе факторов формирования уголовно-правового запрета. *Проблемы нормативного регулирования деятельности органов предварительного расследования в условиях формирования украинского правового государства* : краткие тезисы докладов и науч. сообщений регионал. науч.-практ. конф. (г. Никополь, 10 июня 1994 г.). Никополь, 1994. С. 16–17.

Борисов В. И. Опыт альтернативного обучения праву с применением рейтинговой системы оценки знаний студентов. *Удосконалення концепцій приватної освіти в Україні та проблеми організації наук.-дослідної роботи в приватних вузах* : тези всеукр. наук.-практ. конф. Харків, 1995. С. 91–92.

Борисов В. И. Ответственность за преступления в сфере хозяйственной деятельности по проекту Уголовного кодекса Украины. *Хозяйственно-правовые средства предотвращения экономических преступлений* : тезисы докладов и выступлений, рекомендации «круглого стола» (г. Донецк, 16 ноября 1995 г.). Донецк, 1996. С. 67–71.

Борисов В. І. Організаційні питання дослідження теми «Компетенція спеціальних підрозділів з питань боротьби з організованою злочинністю щодо здійснення ними оперативно-розшукової та слідчої діяльності та питання підвищення якості». *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 1997. № 1(8). С. 155–156.

Борисов В. И. Решение вопросов уголовной ответственности за экономические преступления в проекте нового УК

України. *Теневая экономика, проблемы борьбы с организованной преступностью и коррупцией в сфере экономики* : сб. материалов «круглого стола». Луганск : РИО ЛИВД МВД Украины, 1997. С. 134–137.

Борисов В. І. Дотримання принципу конституційної відповідності у проєкті Кримінального кодексу України. *Теоретичні та практичні питання реалізації Конституції України : проблеми, досвід, перспективи*: матеріали наук.-практ. конф. (м. Київ, 25 черв. 1997 р.) / упоряд. Ю. М. Грошевий. Харків : Право, 1998. С. 172–178.

Борисов В. І. Діяльність Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності АПРН України по виконанню у 1997 р. Комплексної цільової програми боротьби зі злочинністю на 1996–2000 роки. *Використання досягнень науки і техніки у боротьбі зі злочинністю* : матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 19 листопада 1997 р.) / відп. ред. Зеленецький В. С., Дорош Л. В. Харків : Право, 1998. С. 4–9.

Борисов В. І., Гізімчук С. В. Об'єкт злочинного порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху. *Використання досягнень науки і техніки у боротьбі зі злочинністю* : матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 19 листоп. 1997 р.) / відп. ред. Зеленецький В. С., Дорош Л. В. Харків : Право, 1998. С. 192–194.

Борисов В. І. Вивчення проблем боротьби з економічною злочинністю вченими НДІ ВПЗ АПРН України. *Проблеми боротьби зі злочинністю у сфері економічної діяль-*

ності : матер. міжнар. наук.-практ. конф. / Харк. центр вивч. організ. злочинності при Нац. юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого. Харків, 1999. С. 29–36.

Борисов В. І. Система Особливої частини за проектом Кримінального кодексу України. *Систематизація законодавства в Україні : проблеми теорії і практики* : матер. міжнар. наук.-практ. конф. Київ : Ін-т зак-ва Верхов. Ради України, 1999. С. 189–190.

Борисов В. И., Никифорчин И. А. Решение вопросов ответственности за незаконный оборот наркотических средств в проекте нового Уголовного кодекса Украины. *Проблемы государственной политики по контролю за наркотиками в Российской Федерации*: материалы междунар. науч.-практ. конф. 19 мая 1998 г. Белгород : Белгород. Юрид. ин-т РФ, 1999. С. 32–34.

Борисов В. І. Актуальність дослідження проблем боротьби з корупцією. *Організаційні та правові проблеми боротьби з корупцією* : матер. круглого столу (м. Харків, 5 черв. 1998 р.). Харків, 1999. С. 3–6.

Борисов В. І., Кураш Я. М. Питання систематизації злочинів у сфері фінансово-кредитної діяльності за проектом КК України. *Злочини у сфері кредитно-фінансової та банківської діяльності*. Харків, 2000. С. 88–91.

Борисов В. І., Дорош Л. В. Організована злочинність : поняття, тенденції розвитку та перспективи удосконалення боротьби з нею. *Проблеми боротьби з організованою злочинністю в регіоні (на матеріалах Харківської та Полтавської областей)* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ.

конф. (м. Харків, 26–27 квіт. 1999 р.). Харків, 2000. С. 29–36.

Борисов В. І. Розв'язання проблемних питань Особливої частини у новому Кримінальному кодексі України. *Конституція України – основа модернізації держави та суспільства*: матеріали наук. конф. (21–22 черв. 2001 р., м. Харків) / упоряд. : Ю. М. Грошевий, М. І. Панов. Харків : Право, 2001. С. 325–328.

Борисов В. І. Решения вопросов Особенной части в новом Уголовном кодексе Украины. *Уголовное право в XXI веке* : матер. междунар. науч. конф. на юрид. фак-те МГУ им. М. В. Ломоносова (г. Москва, 31 мая – 1 июня 2001 г.). Москва : ЛексЭст, 2002. С. 75–81.

Борисов В. І. Загальна характеристика Особливої частини нового КК України. *Новий Кримінальний кодекс України : питання застосування і вивчення* : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 25–26 жовт. 2001 р.) / редкол. : Сташис В. В. (голов. ред.) та ін. Київ – Харків : Юринком Інтер, 2002. С. 99–104.

Борисов В. І., Кураш Я. М. Питання кримінальної відповідальності за злочини у сфері фінансово-кредитної діяльності за проектом КК України. *Злочини у сфері кредитно-фінансової та банківської діяльності* : зб. матер. наук.-практ. конф. / редкол. : Борисов В. І. (голов. ред.) та ін. Харків : ПФ «Поиск», 2002. С. 119–124.

Борисов В. І. Організаційно-правові проблеми боротьби з тероризмом в Україні. *Проблеми відповідальності за злочини проти громадської безпеки за новим Кримінальним*

кодексом України : зб. матер. міжнар. наук.-практ. семінару (м. Харків, 1–2 жовт. 2002 р.) / редкол. : Сташис В. В. (голов. ред.) та ін. Харків : Східно-регіон. центр гуманіт.-освітн. ініціатив, 2003. С. 193–196.

Борисов В. І. Системний підхід при визначенні підстав кримінально-правової заборони. *Методологічні проблеми правової науки* : матер. міжнар. наук. конф. (м. Харків, 13–14 груд. 2002 р.) / упоряд. М. І. Панов, Ю. М. Грошевий. Харків : Право, 2003. С. 287–289.

Борисов В. І. Кримінальна відповідальність за злочини у сфері службової діяльності за новим Кримінальним кодексом України. *Відповідальність посадових осіб за корупційну діяльність* : зб. матер. міжнар. наук.-практ. семінару / редкол. : Сташис В. В. (голов. ред.) та ін. Харків : Східно-регіон. центр гуманіт.-освітн. ініціатив, 2003. С. 31–36.

Борисов В. І. Наукові дослідження з проблем криміналістики: досягнення і перспективи. *Актуальні проблеми криміналістики*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 25–26 верес. 2003 р.) / редкол. : М. І. Панов (голов. ред.), В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова та ін. Харків : Гриф, 2003. С. 22–25.

Борисов В. И. Закон Украины об уголовной ответственности: понятие, функции и источники. *Уголовное право: стратегия развития в XXI веке* : матер. междунар. науч.-практ. конф. (г. Москва, 29–30 января 2004 г.). Москва, 2004. С. 434–437.

Таций В. Я., Борисов В. И. Научное обеспечение путей противодействия коррупции в Украине. *Громадська екс-*

пертиза. Актуальні проблеми боротьби з корупцією в Україні. Київ, 2004. Вип. 4. С. 44–48. Доклад на міжнарод. науч. конф «Пути и перспективы преодоления коррупции в странах СНГ» (г. Киев, 24 ноября 2004 г.) *Тацій В. Я. Вибрані статті, виступи, інтерв'ю.* Харків : Право, 2010. С. 701–711.

Борисов В. І. Відповідальність за правопорушення корупційного характеру та її види. *Проблеми запобігання службовим злочинам у сфері господарської діяльності* : матер. наук.-практ. семінару (м. Харків, 9 листоп. 2004 р.) / редкол. : В. В. Сташис (голов. ред.) та ін. Київ : Юрінком Інтер, 2005. С. 85–88.

Борисов В. І. Наукове вирішення проблеми боротьби із організованою злочинністю та корупцією в Україні. *Проблеми правового забезпечення економічної та соціальної політики в Україні* : матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24–25 трав. 2005 р.) / відп. за вип. : Ю. М. Грошевий, М. І. Панов. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2005. С. 519–525.

Борисов В. И. Соответствие уголовной ответственности за легализацию (отмывание) доходов, полученных преступным путем, международным договорам, стороной которых является Украина. *Уголовное право: стратегия развития в XXI веке* : сб. матер. III междунар. науч.-практ. конф. Москва, 2006. С. 333–335.

Борисов В. І. Заключне слово. *Етичні та правові проблеми забезпечення незалежності суддів* : матер. міжнар. наук.-практ. семінару (м. Харків, 30–31 берез. 2005 р.) /

редкол. : В. В. Сташис (голов. ред.) та ін. Харків – Київ : ЦНТ «Гопак», 2006. С. 147–149.

Борисов В. І. Відповідність кримінальної відповідальності за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом міжнародним договорам України. *Відповідальність за злочини у сфері господарської діяльності* : матер. наук.-практ. конф. / редкол. : В. В. Сташис (голов. ред.) та ін. Харків : Кроссрууд, 2006. С. 94–97.

Борисов В. И. Конституционное соответствие в системе факторов социальной обусловленности уголовного закона. *Конституционные основы уголовного права* : матер. Первого Всерос. конгресса по уголовному праву, посвящ. 10-летию Уголовного кодекса Российской Федерации. Москва : ТК Велби, 2006. С. 83–85.

Борисов В. І. Основні тенденції розвитку Особливої частини кримінального законодавства України. *Кримінальний кодекс України 2001 р. : проблеми застосування і перспективи удосконалення* : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 7–8 квіт. 2006 р.). Ч. 1. Львів, 2006. С. 24–27.

Борисов В. І. Конституційна відповідність у системі чинників соціальної обумовленості кримінального закону. *Теоретичні та практичні проблеми реалізації Конституції України* : тези допов. та наук. повідомлень учасників всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 29–30 черв. 2006 р.) / за заг. ред. М. І. Панова. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2006. С. 405–408.

Борисов В. І. Кримінально-правова політика та питання соціальної обумовленості закону про кримінальну від-

повідальність. *Кримінально-правова політика держави : теоретичні та практичні аспекти проблеми* : матер. міжнар. наук. конф. (м. Донецьк, 17–18 листоп. 2006 р.). Донецьк : Донецьк. юрид. ін-т ЛДУВС, 2006. С. 9–12.

Борисов В. І. *Норми Особливої частини КК, їх види та розвиток. Кримінальний кодекс України 2001 р. : проблеми застосування і перспективи удосконалення* : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 13–15 квіт. 2007 р.). Ч. 1. Львів, 2007. С. 17–20.

Борисов В. І. *Основні напрямки подальшого удосконалення кримінального законодавства України. Матеріали наукових семінарів та «круглих столів», проведених Національною юридичною академією України імені Ярослава Мудрого спільно з Академією правових наук України в рамках Фестивалю науки (м. Харків, 15–16 трав. 2007 р.)* / упоряд. : А. П. Гетьман, О. В. Петришин. Харків : Право, 2007. С. 5.

Борисов В. І. *Основные направления дальнейшего совершенствования уголовного законодательства Украины. Уголовное право: стратегия развития в XXI веке* : матер. пятой междунар. науч.-практ. конф. (г. Москва, 24–25 янв. 2008 г.). Москва : Проспект, 2008. С. 487–491.

Борисов В. І. *Кримінально-правова політика та її місце у сфері боротьби держави зі злочинністю. Правові засади підвищення ефективності боротьби зі злочинністю в Україні*: матеріали наук. конф. (15 трав. 2008 р., м. Харків) / ред. кол. : В. І. Борисов (голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2008. С. 14–17.

Борисов В. И. Место уголовно-правовой политики в системе направленной политики государства в сфере борьбы с преступностью. *Противодействие преступности: уголовно-правовые, криминологические и уголовно-исполнительные аспекты* : матер. III Российского Конгресса уголовного права, состоявшегося 29–30 мая 2008 г. Москва : Проспект, 2008. С. 572–574.

Борисов В. І. Соціологічний аспект дослідження проблем кримінального права. *Актуальні проблеми кримінального права та криминології* : матер. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Донецьк, 24 квіт. 2009 р.) / Донецьк. юрид. ін-т ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка. Донецьк : Норд-комп'ютер, 2009. С. 6–8.

Борисов В. І. Дослідження Інститутом вивчення проблем злочинності АПрН України якості законодавства та правозастосовчої діяльності у сфері боротьби зі злочинністю. *Теоретичні основи забезпечення якості кримінального законодавства та правозастосовчої діяльності у сфері боротьби зі злочинністю в Україні* : матер. наук. конф. (м. Харків, 15 трав. 2009 р.) / ред. кол. В. І. Борисов (головн. ред.) та ін. Харків : Право, 2009. С. 14–18.

Борисов В. І. Забезпечення кримінальним законом конституційних принципів здійснення правосуддя в Україні. *Конституційний процес в Україні : здобутки та проблеми* : матер. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 25–26 черв. 2009 р.). Харків : Право, 2009. С. 136–144.

Борисов В. І. Боротьба з «наркотичними злочинами» є однією із найактуальніших задач кримінально-правової

політики України. *Фармацевтичне право, судова фармація та доказова фармація в удосконаленні системи національної безпеки у медико-фармацевтичному кластері Єврорегіону «Слобожанищина»* : матер. VI міжнар. наук.-прак. конф. (м. Харків, 20–21 листоп. 2009 р.) / за ред. В. О. Шаповалової, В. В. Шаповалова, В. В. Шаповалова. Харків, 2009. С. 22.

Борисов В. І. Захист прав людини – стратегічна складова судово-правової реформи. *Питання боротьби із злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2010. Вип. 19. С. 237–238.

Борисов В. І. До питання запровадження у законодавство України відповідальності за кримінальні проступки. *Кримінальний кодекс України : 10 років очікувань* : тези допов. та повідом. учасників міжнар. симпозіуму, 23–24 верес. 2011 р. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2011. С. 73–78.

Борисов В. І. Основні напрямки розвитку Особливої частини законодавства України про кримінальну відповідальність. *10 років чинності Кримінального кодексу України: проблеми застосування, удосконалення та подальшої гармонізації із законодавством європейських країн* : матер. міжнар. наук.-практ. конф., 13–14 жовт. 2011 р. / редкол. : В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. голов. ред) та ін. Харків : Право, 2011. С. 280–283.

Борисов В. І., Шостка О. Ю. Міжнародна співпраця науковців – запорука розробки дієвої моделі протидії злочинності. *Міжнародна кримінологія – проблемне поле*

міждисциплінарних досліджень : матер. II наук.-практ. семінару / за заг. ред. В. Ф. Антипенка. Київ : Сталь, 2011. Вип. 2. С. 53–57.

Борисов В. І. Сучасне завдання кримінально-правової політики України – це боротьба із наркозлочинністю. Український вісник психоневрології : наук.-практ. журн. Т. 19. Вип. 2 (67). Додаток. Харків, 2011. С. 30.

Таций В. Я., Борисов В. И. Современная политика Украины в сфере борьбы с преступностью: формы реализации и приоритетные направления. *Современная уголовная политика: поиск оптимальной модели* : матер. VII Российского Конгресса уголовного права (г. Харків, 31 мая – 1 июня 2012 г.). Москва : Проспект, 2012. С. 430–437.

Борисов В. І. Співвідношення кримінально-правової характеристики злочину та його складу. *Кримінальний кодекс України 2001 року : проблеми застосування і перспективи удосконалення* : тези допов. та повідом. учасників міжнар. симпозиуму (м. Харків, 21–22 верес. 2012 р.). Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2012. С. 30–35.

Борисов В. І. Політика України у сфері боротьби зі злочинністю : пріоритетні напрями та форми реалізації. *Політика в сфері боротьби зі злочинністю: актуальні проблеми сьогодення* : матер. інтернет-конф. Івано-Франківськ : вид-во Прикарпат. нац. ун-ту імені Василя Стефаника; 2012. С. 16–22.

Борисов В. І. Проблеми запровадження у законодавство України інституту кримінального проступку. *Основні на-*

прями розвитку Кримінального права та шляхи вдосконалення законодавства України про кримінальну відповідальність : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 11–12 жовт. 2012 р.) / редкол. : В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2012. С. 178–182.

Борисов В. И. Соотношение уголовноправовой характеристики преступления и его состава. *Уголовное право: стратегия развития в XXI веке* : материалы X междунар. науч.-практ. конф. (г. Москва, 24–25 января 2013 г.). Москва : Проспект, 2013. С. 336–339.

Борисов В. И. Политика государства в сфере борьбы с наркопреступлениями и вопросы их наказуемости. *Украинское общество и наркотики: развитие нового стратегического подхода* : междунар. конф. высокого уровня, (г. Киев, 21–23 мая 2013 г.) / под общ. ред В. А. Тимошенко, В. Я. Яценко, Дж. Джерры, М. Султанова, А. С. Шаповалова. Киев : Логос, 2012. С. 64–68.

Борисов В. І. Державна політика у сфері боротьби з корупцією. *Правові та інституційні механізми протидії корупційним правопорушенням* : матер. наук.-практ. семінару (м. Київ, 20 квіт. 2012 р.) / НАПрН України, НДІ вивч. проб, злочинності ім. В. В. Сташиса та ін. ; редкол. : В. І. Борисов (голов. ред.) та ін. Київ : Ред. журн. «Право України» ; Харків : Право, 2013. С. 11–15.

Борисов В. І. Закон про кримінальну відповідальність та форми його дії. *Правова доктрина – основа формування правової системи держави* : матер. міжнар. наук.-практ.

конф., присвяч. 20-річчю Нац. акад. прав. наук України та обговоренню п'ятитомної монографії «Правова доктрина України» (м. Харків, 20–21 листоп. 2013 р.). Харків : Право, 2013. С. 535–538.

Борисов В. І., Фріс П. Л. Засади сучасної кримінально-правової політики України. *Політика у сфері боротьби зі злочинністю* : матер. Інтернет-конф. (м. Івано-Франківськ, 11–16 берез. 2014 р.) / кафедра кримінального права Юридичного інституту Прикарпат. нац. ун-ту ім. Василя Стефаника, Івано-Франківський обласний осередок ВГО «Асоціація кримінального права». Івано-Франківськ : ВГО «АКП», 2014.

Борисов В. І. Нормативне зазначення закону про кримінальну відповідальність у контексті нового кримінального процесуального законодавства України. *Наука кримінального права в системі міждисциплінарних зв'язків* : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 9–10 жовт. 2014 р.) / редкол. : В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2014. С. 326–330.

Борисов В. И. Уголовное законодательство в системе Особенной части уголовного права (эволюция вопроса). *Про злочини та покарання : еволюція кримінально-правової доктрини* : матер. міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 250-річчю трактату Чезаре Беккарія (м. Одеса, 13 черв. 2013 р.) / МОН України; НУ «ОЮА»; НАПрН України; Одес. відділ ТО «Всеукр. асоц кримін. права». Одеса : Юрид. літ., 2014. С. 8–13.

Борисов В. І. Кримінальний проступок : пошук альтернатив в умовах децентралізації влади. *Кримінальна юстиція в Україні : виклики та перспективи в світлі конституційної реформи* : зб. тез першого Львів. форуму з кримінальної юстиції. Київ : ВАІТЕ, 2015. С 50–56.

Борисов В. І. Потерпілий від злочину як соціальний суб'єкт кримінально-правової охорони. *Соціальна функція кримінального права: проблеми наукового забезпечення та правозастосування* : матер. міжнар. наук.-практ конф. (м. Харків, 12–13 жовт. 2016 р.) редкол. : В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2016. С. 225–228.

Борисов В. І. Потерпевший от преступления: понятие и признаки. *Проблемы укрепления законности и правопорядка : наука, практика, тенденции* : сб. науч. тр. / Науч.-практ. Центр проблем укрепления законности и правопорядка Ген. Прокуратуры Респ. Беларусь; редкол. : В. М. Хомич и др. Минск : Изд. Центр БГУ, 2016. Вып. 9. Т. 2 : спец. юбилейн. изд. С. 339–342.

Борисов В. І. Питання імплементації міжнародно-правових актів до законодавства України про кримінальну відповідальність. *Концептуальні основи кримінальної законотворчості* : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 19 жовтня 2017 р.) / відп. ред. В. О. Туляков, Є. Л. Стрельцов. Одеса : НУ «ОЮА», 2017. С. 27–32.

Борисов В. І. Імплементація міжнародно-правових актів з питань боротьби зі злочинністю до законодавства України про кримінальну відповідальність. *Досудове розсліду-*

вання : *актуальні проблеми та шляхи їх вирішення* : матер. постійно діючого наук.-практ. семінару (м. Харків, 20 жовтн. 2017 р.) ; редкол. : В. В. Федосєєв (голов. ред.), М. В. Уленов (заст. голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2017. Вип. 9. С. 171–174.

Борисов В. І. Кримінально-правове забезпечення охорони громадської безпеки як передумова нормального функціонування суспільства. *Актуальні проблеми кримінально-правової охорони громадської безпеки* : матер. міжнарод. кругл. столу (м. Харків, 18 трав. 2018 р.) / укладачі : Л. М. Демидова, Н. В. Невідома. Харків : Юрайт, 2018. С. 8–12.

Борисов В. І. Потерпілий від злочину і підстава кримінальної відповідальності. *Фундаментальні проблеми кримінальної відповідальності* : матер. наук. полілогу (м. Харків, 7 верес. 2018 р.) / упоряд. : Ю. В. Баулін, Ю. А. Пономаренко. Харків : Право, 2018. С. 85–87.

Борисов В. І. Потерпілий від злочину в системі елементів та ознак складу злочину. *Кримінально-правове регулювання та забезпечення його ефективності* : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 18–19 жовт. 2018 р.) / редкол. : В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2018. С. 215–219.

Борисов В. І., Демидова Л. М. Доктринальні й правозастосовні проблеми охорони власності: за матеріалами науково-правового висновку щодо змісту терміна «сховище», передбаченого частиною 3 статті 185 КК України. *Матеріали наукової конференції за результатами роботи*

фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України за фундаментальними темами у 2018 р. (м. Харків, 26 берез. 2019 р.) / редкол. : В. С. Батиргарєєва, В. І. Борисов, Д. П. Євтеєва та ін. Харків : Право, 2019. С. 16–19.

Борисов В. І., Демидова Л. М., Шепітько М. В. Доктринальні й правозастосовні проблеми охорони громадської безпеки : за матеріалами науково-правового висновку щодо застосування статті 259 КК України. *Матеріали наукової конференції за результатами роботи фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України за фундаментальними темами у 2018 р. (м. Харків, 26 берез. 2019 р.) / редкол. : В. С. Батиргарєєва, В. І. Борисов, Д. П. Євтеєва та ін. Харків : Право, 2019. С. 20–23.*

Борисов В. І., Пащенко О. О. Проблеми застосування ознаки «майнова шкода у великому розмірі» у правозастосовчій практиці: за матеріалами науково-правового висновку щодо кваліфікації умисного знищення або пошкодження чужого майна за ч. 2 ст. 194 КК. *Матеріали наукової конференції за результатами роботи фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України за фундаментальними темами у 2018 р. (м. Харків, 26 берез. 2019 р.) / редкол. : В. С. Батиргарєєва, В. І. Борисов, Д. П. Євтеєва та ін. Харків : Право, 2019. С. 24–26.*

Борисов В. І. Євтеєва Д. П. Ретроспективний аналіз понять «камкординг» і «кардшейрінг». *Матеріали наукової конференції за результатами роботи фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України за фундаментальними темами у 2018 р.* (м. Харків, 26 берез. 2019 р.) / редкол. : В. С. Батиргареєва, В. І. Борисов, Д. П. Євтеєва та ін. Харків : Право, 2019. С. 26–30.

Борисов В. І. Потерпілий від злочину за кримінальним та кримінальним процесуальним правом : співвідношення понять. *Ефективність кримінального законодавства: доктринальні, законотворчі та правозастосовні проблеми її забезпечення* : матер. міжнарод. наук.-практ. кругл. столу (м. Харків, 17 трав. 2019 р.) / укладачі : Л. М. Демидова, К. А. Новікова, Н. В. Шульженко. Харків : Константа, 2019. С. 23–25.

Борисов В. І., Демидова Л. М., Шепітько М. В. Проблеми співвідношення злочинів проти правосуддя, пов'язаних із виконанням рішення суду (на прикладі наданих науково-практичних висновків). *Ефективність кримінального законодавства: доктринальні, законотворчі та правозастосовні проблеми її забезпечення*: матер. міжнарод. наук.-практ. кругл. столу (м. Харків, 17 трав. 2019 р.) / укладачі : Л. М. Демидова, К. А. Новікова, Н. В. Шульженко. Харків : Константа, 2019. С. 26–29.

Борисов В. І., Пашенко О. О. Системно-правова несуперечливість як доктринальна обставина кримінально-

правової заборони катувань. *Коли та ким виправдовується катування* : матер. дискус. клубу (м. Харків, 16 трав. 2019 р.) / НАПрН України, НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса. Харків : Право, 2019. С. 14–18.

Борисов В. І., Антонюк О. І., Вишнівцевський І. І. Особливості правового статусу суб'єкта дослідження у клінічному випробуванні лікарських засобів. *Конституційні засади медичної реформи в Україні* : матер. Медико-правового форуму (м. Харків, 6 груд. 2019 р.). Харків : Право, 2019. С. 26–28.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Щодо окремих питань застосування ч.ч. 3,4 ст. 68 КК України : науковий висновок у справі № 664/425/16-к провадження № 51-5790км18. *Інноваційні методи та цифрові технології в криміналістиці, судовій експертизі та юридичній практиці* : матер. міжнар. «круглого столу» (м. Харків, 12 груд. 2019 р.) / редкол. : В. Ю. Шепітько (голов. ред.), В. А. Журавель, В. М. Шевчук, Г. К. Авдєєва. Харків : Право, 2019. С. 30–34.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. До питання кваліфікації порушень Правил безпеки дорожнього руху у стані алкогольного сп'яніння. *Протидія злочинності : теорія та практика* : матер. ІХ міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., присвяченої пам'яті Олега Михайловича Литвака (м. Київ, 25 листоп. 2019 року). Київ : Національна академія прокуратури України, 2019. С. 37–40.

Борисов В. І. Склад злочину як правова модель та потерпілий в системі його ознак. *Актуальні проблеми протидії злочинності*: матеріали наук. конф. за результатами

роботи фахівців НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України за фундаментал. темами у 2019 р. (м. Харків, 23 груд. 2019 р.) / редкол. : В. С. Батиргареєва, В. І. Борисов, Д. П. Євтеєва та ін. Харків : Право, 2019. С. 89–91.

Борисов В. І., Пащенко О. О. До розуміння терміну «закон» у контексті приписів ст. 263 КК України. *Актуальні проблеми протидії злочинності* : матер. наук. конф. за результатами роботи фахівців НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України за фундаментал. темами у 2019 р. (м. Харків, 23 груд. 2019 р.) / редкол. : В. С. Батиргареєва, В. І. Борисов, Д. П. Євтеєва та ін. Харків : Право, 2019. С. 92–96.

Борисов В. І., Пащенко О. О. До питання соціальної обумовленості нової редакції Кримінального кодексу України. *Концептуальні засади нової редакції Кримінального кодексу України* : матер. міжнар. наук. конф. (м. Харків, 17–19 жовт. 2019 р.) / редкол. : В. Я. Тацій (голов. ред.), А. П. Гетьман, Ю. В. Баулін та ін. Харків : Право, 2019. С. 33–37.

Борисов В. І. Склад злочину : поняття та види. *Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів: традиції та новації* : матер. міжнар. наук.-практ. круглого столу (м. Харків, 15 трав. 2020 р.) / редкол. : В. Я. Тацій (голов. ред.), Л. М. Демидова (заст. голов. ред.), А. П. Гетьман та ін. Харків : Право, 2020. С. 56–60.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Щодо співвідношення складів злочинів, передбачених статтями 152, 153 КК із при-

йняттям Закону України №2227-VIII. *Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів: традиції та новації* : матер. міжнар. наук.-практ. круглого столу (м. Харків, 15 трав. 2020 р.) / редкол. : В. Я. Тацій (голов. ред.), Л. М. Демидова (заст. голов. ред.), А. П. Гетьман та ін. Харків : Право, 2020. С. 61–68.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Деякі питання застосування ч. 3 ст. 185 КК (щодо проникнення в «інше приміщення» при вчиненні крадіжки). *Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів : традиції та новації* : матер. міжнар. наук.-практ. круглого столу (м. Харків, 15 трав. 2020 р.) / редкол. : В. Я. Тацій (голов. ред.), Л. М. Демидова (заст. голов. ред.), А. П. Гетьман та ін. Харків : Право, 2020. С. 68–71.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Щодо тлумачення поняття «злочин, пов'язаний із домашнім насильством». *Засади функціонування кримінальної юстиції* : зб. тез Всеукр. заочн. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 15 травня 2020 р.). Хмельницький : Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2020. С. 5–9.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Стан безпеки як соціальної потреба та її забезпечення нормами Кримінального кодексу України. *Діджиталізація та безпека* : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 19 листоп. 2020 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; за ред. А. П. Гетьмана, Б. М. Головкина. Харків : Право, 2020. С. 38–44.

Борисов В. І., Антонюк О. І., Пащенко О. О. Особливості юридичної відповідальності за правопорушення

у сфері клінічних випробувань лікарських засобів. *Конституційні засади захисту прав пацієнтів у період пандемії* : матер. IV Медико-правового форуму (м. Харків, 11 груд. 2020 р.). Харків : Право, 2020. С. 22.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Щодо дії в часі законодавчих новел, уведених до диспозиції ч. 1 ст. 155 КК України. *Кримінально-правові та кримінологічні аспекти протидії злочинності* : матер. міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Одеса, 27 лист. 2020 р.). Одеса : ОД УВС, 2020. С. 33–36.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Деякі питання кваліфікації кримінального правопорушення, передбаченого ст. 366 КК України. *Кримінально-правові та кримінологічні аспекти протидії злочинності* : матер. міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Одеса, 27 лист. 2020 р.). Одеса : ОД УВС, 2020. С. 36–38.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Адміністративно-правове та кримінально-правове забезпечення запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19). *Соціально-правові та кримінологічні наслідки коронакризи у світі та Україні: до проблеми мінімізації* : матер. панел. дискусії наук.-практ. семінару «Використання технологій штучного інтелекту у протидії злочинності», (м. Харків, 5 листоп. 2020 р.) / НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України. Харків : Право, 2020. С. 16–23.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Колізійні наслідки законодавчих змін у кримінальноправовому забезпеченні запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19).

Соціально-правові та кримінологічні наслідки коронакризи у світі та Україні : до проблеми мінімізації : матер. панел. дискусії наук.-практ. семінару «Використання технологій штучного інтелекту у протидії злочинності» (м. Харків, 5 листоп. 2020 р.) / НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України. Харків : Право, 2020. С. 24–29.

Борисов В. І., Пашенко О. О. Римський статут та питання гармонізації його норм до Особливої частини Кримінального кодексу України. *Римський статут Міжнародного кримінального суду: проблеми імплементації до національного законодавства України* : матер. дискус. панелі ІV Харків. міжнар. юрид. форуму / редкол. : В. Я. Тацій (гол. ред.), Ю. В. Баулін, М. В. Шепітько та ін. Харків : Право, 2021. С. 78–85.

Борисов В. І. Норми статті 325 Кримінального кодексу України як засіб запобігання та боротьби з епідеміями та пандеміями. *Кримінальні правопорушення проти публічного здоров'я в проєкті Кримінального кодексу України* : матеріали наук.-практ. вебінару (м. Харків, 25 трав. 2021 р.) / уклад.: А. О. Гаркуша, Ю. Ю. Забуга, Т. О. Михайліченко ; НДІ вивчення проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса та ін. Харків : Право, 2021. С. 16–22.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Інформаційна функція норм ст. 325 КК України «Порушення санітарних правил і норм щодо запобігання інфекційним хворобам та масовим отруєнням». *Сучасна доктрина кримінального права в правовій системі України: поняття, джерела, значення, проблеми*

формування : матер. V міжнар. наук.-практ. круглого столу (м. Харків, 14 трав. 2021 р.) / редкол. : Л. М. Демидова (голов. ред.), Н. В. Шульженко (заст. голов. ред.), О. С. Попович, Д. О. Куковинець ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України та ін. Харків : Право, 2021. С. 41–46.

Борисов В. І., Ситник В. А. Впровадження положень Римського статуту у законодавство України – правовий засіб визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду. *International scientific and practical conference «Legal sciences: research and European innovations»* : conference proceedings, April 23–24, 2021. Czestochowa : Baltija Publishing, 2021. P. 216–219.

Євтєєва Д. П., Борисов В. І. Щодо вдосконалення адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення карантинних правил. *Юридичні гарантії захисту конституційних прав і свобод людини в умовах COVID-19* : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 22 черв. 2021 р.) / НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України. Харків : Право, 2021. С. 45–48.

Євтєєва Д. П., Борисов В. І. До питання про суб'єктивну сторону кримінального правопорушення, передбаченого ст. 325 Кримінального кодексу України. *Забезпечення правопорядку та протидії злочинності в Україні та у світі: проблеми та шляхи їх вирішення* : матер. I міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 17 черв. 2021 р.). Дніпро : ВНПЗ «Дніпровський гуманітарний університет», 2021. С. 122–124.

Борисов В. І. Охоронна норма – визначальна основа законодавства про кримінальну відповідальність. *Кримінально-правова правотворчість: визначення та значення*: зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. / за ред. Є. Л. Стрельцова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 37–40.

Борисов В. І. Права і свободи людини у контексті правообмежень, зумовлених пандемією COVID-19. *Медичне право та фармацевтичне право: виклики сьогодення* : матер. сателіт. заходу в межах V Харків. міжнар. юрид. форуму (м. Харків, 21 верес. 2021 р.) : електрон. наук. вид. / уклад. : Т. О. Михайліченко, П. П. Нога ; Нац. акад. прав. наук України ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого та ін. Харків : Право. 2021. С. 20–24.

Євтеєва Д. П., Борисов В. І. До питання про суб'єкт кримінального правопорушення, передбаченого ст. 325 Кримінального кодексу України. *Інтеграція теорії у практику: проблеми, пошуки, перспективи* : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 05 лист. 2021 р.) / гол. ред. О. М. Тогочинський ; Академія Державної пенітенціарної служби. Чернігів : Академія ДПіТС. 2021. С. 141–144.

Борисов В. І., Колодяжний М. Г., Євтеєва Д. П. Питання класифікації наслідків пандемії COVID-19. *Правове регулювання діяльності у сфері охорони здоров'я: корупційні виклики під час пандемії* : матер. V Мед.-прав. форуму, (м. Харків, 9–10 груд. 2021 р.) : електрон. наук. вид. / уклад. : Ю. Ю. Забуга, С. С. Шрамко ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса ; Нац. акад. прав. наук

України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; Координатор ОБСЄ в Україні та ін. Харків : Право, 2021. С. 36.

Євтєєва Д. П., Борисов В. І. Щодо відмежування адміністративного правопорушення за ст. 44³ КУПАП від кримінального правопорушення за ст. 325 КК України у контексті запобігання поширенню інфекційним хворобам. *Сучасне право : міжнародний вимір і національний досвід* : матер. міжнар. кругл. Столу (м. Київ, 2 лист. 2021 р.) / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ, 2021. С. 7–10.

Борисов В. І. Інформація в системі ознак кримінальних правопорушень, передбачених нормами Особливої частини КК України. *Кримінально-правова охорона інформаційної безпеки* : матер. VI міжнар. наук.-практ. конференції (м. Харків, 12 трав. 2022 р.) / редкол. : Л. М. Демидова (голов. ред.) та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого ; Громад. організація «Всеукраїнська асоціація кримінального права». Харків : Право, 2022. С. 109–116.

Борисов В. І., Байда А. О., Базелюк В. В. Інформаційна безпека як споріднена ознака кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст. 114–2 та 436–2 КК України : питання розмежування. *Сучасний розвиток державотворення та правотворення в Україні : проблеми теорії та практики* : матер. X міжнар. наук.-практ. конф. онлайн (м. Маріуполь, 23 червня 2022 р.). 36. тез наук. праць / за заг. редакцією М. В. Трофименко. Київ : МДУ, 2022. С. 34–38.

Борисов В. І. Дотримання інтеграційної єдності Загальної та Особливої частин КК як показник розвитку кримінального права України. *Особлива частина Кримінального кодексу України : система та зміст* : матер. міжнар. наук. конф. (м. Харків, 20–23 жовт. 2021 р.) / редкол. : Ю. В. Баулін, Ю. А. Пономаренко, І. А. Вишневська. Харків : Право, 2022. С. 32–35.

Авторські свідоцтва

База даних «Навчальний електронно-інформаційний комплекс (НЕІК) з кримінального права України». Мін-во освіти і науки, молоді та спорту України : Державний департамент інтелектуальної власності. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 37621 від 28 березня 2011 р. (у співавт.).

Рецензії, відгуки та передмови до наукових видань

Борисов В. І., Дорош Л. В. Від наукових редакторів (редакц. стаття до зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. з пробл. боротьби зі злочинністю у сфері екон. діяльн.). *Проблеми боротьби зі злочинністю у сфері економічної діяльності* : зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. з проблем боротьби зі злочинністю у сфері екон. діяльн. Харків : Харк. Центр вивч. орг. злочинності при Нац. юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого, 1999. С. 6–8.

Борисов В., Дорош Л. Від наукових редакторів (редакц. стаття до зб. анотацій матер. міжнар. наук.-практ. конф. з пробл. боротьби з орг. злочинністю в регіоні). *Проблеми боротьби з організованою злочинністю в регіоні (на матеріалах Харківської та Полтавської областей)*. Харків : Харк. Центр вивч. орг. злочинності при Нац. юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого, 1999. С. 7–9.

Борисов В. І., Дорош Л. В. Передне слово. *Фінансова злочинність* : зб. матер. міжнар. наук.-практ. семінару (м. Харків, 12–13 лют. 1999 р.). / редкол. : В. І. Борисов (голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2000. С. 3–5.

Борисов В. І., Дорош Л. В. Від наукових редакторів (редакц. стаття до зб. анотацій матер. міжнар. наук.-практ. конф. з пробл. боротьби зі злочинами у сфері кредит.-фін. та банк. діяльн.). *Злочини у сфері кредитно-фінансової та банківської діяльності*. Харків : Харк. Центр вивч. орг. злочинності при Нац. юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого, 2000. С. 8–10.

Новий курс лекцій : сучасна російська кримінально-правова думка // *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 2000. № 1(20). С. 214–217 (у співавт.).

Борисов В. И. Предисловие к словарю криминологических и статистических терминов. *Словарь криминологических и статистических терминов* / сост. : Кальман А. Г., Христич И. А. Харьков : Ин-т изуч. проблем преступности АПрН Украины: Гимназия, 2001. С. 3.

Баулін Ю. В., Борисов В. І., Тютюгін В. І. Від укладачів. *Кримінальний кодекс України* : учбово-довідковий посібник. Харків : Одиссей, 2001. С. 3–4.

Борисов В. І. Вступне слово. *Бібліографічний довідник з кримінології (1992–2002)* / авт.-упоряд. О. В. Лисодед ; за ред. О. Г. Кальмана. Харків : Одиссей, 2003. С. 3.

Борисов В. І., Дорош Л. В. Переднє слово. *Проблеми відповідальності за злочини проти громадської безпеки за новим Кримінальним кодексом України* : матеріали міжнар. наук.-прак. семінару (м. Харків, 1–2 жовт. 2002 р.) / редкол. : Сташис В. В. (голов. ред.) та ін. Харків. : Сх.-регіон. центр гуманіт.-освіт. ініціатив, 2003. С. 4–6.

Борисов В. І. Передмова до монографії Сенаторова М. В. «Потерпілий від злочину в кримінальному праві» / за наук. ред. В. І. Борисова. Харків : Право, 2006. С. 14–17.

Борисов В. І. Передмова до монографії Панова М. М. «Кримінальна відповідальність за незаконні дії з документами на переказ, платіжними картками та іншими засобами доступу до банківських рахунків» / за наук. ред. В. І. Борисова. Харків : Право, 2009. С. 3–5.

Борисов В., Батиргарєєва В. Урахування європейського досвіду протидії організованій злочинності – запорука покращення криміногенної ситуації в Україні (рецензія на монографію Шостко О. Ю. «Протидія організованих злочинності в європейських країнах». Харків : Право, 2009. 400 с. *Право України*. 2010. № 5. С. 245–248.

Борисов В. І. Відзив офіційного опонента на дисертацію К. В. Юртаєвої «Місце скоєння злочинів міжнародного характеру», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче

право. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2010. Вип. 20. С. 288–296.

Борисов В. І. Вступне слово. *Захист прав і законних інтересів особи у кримінальному судочинстві* : матер. наук. семінару 20 трав. 2011 р. / ред. кол. : В. І. Борисов (голов. ред.), Н. В. Сібільова (наук. ред.). Харків : ФІНН, 2011. С. 9–12.

Борисов В. И. Вступительное слово к монографии Зеленецкого В. С. «Свод монографических работ новой научной направленности». Київ : Истина, 2012. С. 9–11.

Борисов В. І. Відзив офіційного опонента на дисертацію О. М. Броневицької «Відповідальність кримінального законодавства України чинним міжнародним договорам», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2012. Вип. 23. С. 296–305.

Борисов В. І. Передмова до монографії Нетеси Н. В. «Кримінальна відповідальність за порушення правил охорони або використання надр». Харків : Право, 2013. С. 3–5.

Борисов В. І. Передмова до монографії Заславської М. Г. «Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей: соціальна обумовленість і склад злочину». Харків : Право, 2013. С. 5–7.

Борисов В. І. Вступне слово. *Правові та інституційні механізми протидії корупційним правопорушенням* : матер.

наук.-практ. семінару, 20 квіт. 2012 р. / НАПрН України, НДІ вивч. проб, злочинності ім. акад. В. В. Сташиса та ін. ; редкол. : В. І. Борисов (голов. ред.) та ін. Київ : Ред. журн. «Право України» ; Харків : Право, 2013 (Наук. зб. «Академічні правові дослідження». Дод. до юрид. журн. «Право України»; вип. 16). С. 8–10.

Борисов В. І. Переднє слово. *Державна політика у сфері захисту прав потерпілих від кримінальних правопорушень в Україні* : матер. «круглого столу» (м. Харків, 25 квіт. 2013 р.) / редкол. : В. І. Борисов (голов. ред.), В. М. Головкін (заст. голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2013. С. 3–4.

Борисов В. І. Вступне слово. *Взаємодія державних органів і громадськості у запобіганні та протидії корупції* : матер. наук.-практ. семінару (м. Харків, 24 квіт. 2014 р.) / НДІ ВПЗ ім. акад. В. В. Сташиса ; редкол. : В. І. Борисов (голов. ред.) та ін. Харків : НДІ вивч. проб. злочинності ім. акад. В. В. Сташиса, 2014. С. 3–4.

Борисов В. І. Відгук офіційного опонента на дисертацію О. Д. Ярошенко «Кримінальна відповідальність за пропозицію та надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК України)», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2014. Вип. 28. С. 262–268.

Борисов В. І. Передмова до монографії Батиргареевої В. С., Дубович О. В. «Кримінологічна характеристика

та запобігання злочинності осіб без визначеного місця проживання в Україні». Харків : Право, 2015. С. 5–8.

Борисов В. І. Відгук офіційного опонента на дисертацію В. О. Копанчука «Кримінально-правова охорона життя осіб у зв'язку з виконанням спеціальних повноважень (ст. ст. 348, 379, 400 КК України)», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр./ редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2015. Вип. 29. С. 310–318.

Борисов В. І., Батиргарєєва В. С. Переднє слово. *Наукова діяльність Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташица Національної академії правових наук України. Довідник (2010–2014)* / за ред. В. І. Борисова та В. С. Батиргарєєвої. Вип. 3. Харків : Право, 2015. С. 5–10.

Борисов В. І. Передмова до монографії Євтєєвої Д. П. «Кримінально-правова характеристика зловживання опікунськими правами : соціальнообумовленість та склад злочину». Харків : Право, 2015. С. 5–7.

Борисов В. І. Відгук офіційного опонента на дисертацію Є. Ю. Полянського «Кримінально-правова доктрина США : генезис, обґрунтування, перспективи», подану на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. *Питання боротьби зі злочин-*

ністю : зб. наук. пр. редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2015. Вип. 30. С. 227–236.

Борисов В. І., Шепітько М. В. *Historia magistra vitae* (рецензія на наукове видання: «Карний кодекс Вип. андру Іоана Кузи»). *Криміналіст періодований* : журнал Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. Харків : ТОВ «Видавнича агенція «Аностіль». 2017. № 15. С. 118–121.

Петришин О. В., Борисов В. І. Передмова. *Панов М. І. Проблеми методології науки кримінального права : вибр. наук. пр. / уклад.: Г. М. Анісімов, В. В. Гальцова; передм. О. В. Петришина, В. І. Борисова*. Харків : Право, 2018. С. 5–13.

Борисов В. І. Відгук офіційного опонента на дисертацію Михайленка Дмитра Григоровича «Концепція кримінально-правової протидії корупційним злочинам в Україні», подану на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право. *Вісник Асоціації кримінального права* : електрон. наук. вид. / голов. ред. В. Я. Тацій. Харків : ГО «ВАКП», 2018. Вип. 2(11). С. 201–213.

Борисов В. І. Передмова. *Звільнення від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) за ч. 4 та ч. 5 ст. 212 КК України* : монографія В. В. Олійниченко / наук. ред. В. І. Борисов. Харків : Право, 2019. С. 5–8.

Борисов В. І. Передмова. *Кримінальна відповідальність за незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті архе-*

ологічної спадщини, знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини : монографія В. В. Базелюк / наук. ред. В. І. Борисов. Харків : Право, 2020. С. 5–8.

Борисов В. І. Відгук офіційного опонента на дисертацію О. С. Чорної «Кримінальна відповідальність за невиконання судового рішення». *Питання боротьби зі злочинністю*: зб. наук. пр. / редкол. : Б. М. Головкін (голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2021. Вип. 41. С. 202–207.

Борисов В. І. Відгук офіційного опонента на дисертацію Бабаніної Вікторії Вікторівни «Кримінальне законодавство України : механізм створення та реалізації», подану на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Громад. орг. Всеукр. асоц. кримін. права. Харків, 2021. Вип. 1 (15). С. 276–292.

Підручники, навчальні посібники та тексти лекцій

Борисов В. И. Уголовная ответственность за нарушение правил при производстве строительных работ : текст лекции. Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1975. 38 с.

Борисов В. И. Ответственность за преступное нарушение правил безопасности промышленного производства : учеб. пособ. Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1976. 40 с.

Борисов В. И. Ответственность за нарушение правил техники безопасности на производстве. Библиотека «Основы правоведения». Киев : Вища школа, 1984. 70 с.

Борисов В. И., Рарог А. И. Уголовное право НДРЙ. Часть Общая : учебник. Аден : юрид. фак-т Аденоского ун-та, 1984. 377 с. (арабською мовою).

Борисов В. И. Квалификация преступных нарушений правил безопасности социалистического производства : учеб. пособ. Киев : УМК ВО, 1988. 60 с.

Борисов В. И. Уголовная ответственность за нарушение правил охраны труда : учеб. пособ. Киев : УМК ВО, 1990. 60 с.

Борисов В. І. Необережність та її види : текст лекції. Харків : Харк. юрид. ін-т, 1991. 21 с.

Борисов В. І. Кримінальна відповідальність за порушення правил охорони праці : навч. посіб. Ктїв : УМК ВО, 1991. 55 с.

Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Харків : Право, 1997. 368 с.

Уголовное право Украины. Общая часть : учебник / М. И. Бажанов, Ю. В. Баулин, В. И. Борисов и др. ; под ред. М. И. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тация. 2-е изд., перераб. и доп. Харьков : Право, 1998. 400 с.

Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / за ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ : Юрінком-Інтер ; Харків : Право, 2001. 416 с.

Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / М. І. Бажанов, В. І. Тацій, В. В. Сташис, І. О. Зінченко та ін. ; за ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ : Юрінком-Інтер ; Харків : Право, 2001. 496 с.

Уголовное право Украины: Общая часть : учебник / М. И. Бажанов, Ю. В. Баулин, В. И. Борисов и др. ; под ред. М. И. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тация. Киев : Юринком Интер, 2003. 512 с.

Уголовное право Украины: Особенная часть : учебник / М. И. Бажанов, Ю. В. Баулин, В. И. Борисов и др. ; под ред. М. И. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тация. Киев : Юринком Интер, 2003. 672 с.

Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. проф. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 2-е вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2004. 480 с.

Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / М. І. Бажанов, Ю. В. Баулін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. М. І. Бажанова, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 2-е вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2004. 544 с.

Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, Л. М. Кривоченко та ін. ; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 3-є вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 496 с.

Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін. ; за ред. проф. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 3-є вид., перероб. і допов. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 624 с.

Борисов В. І. Злочини проти волі, честі та гідності особи. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості : (Лекції 6 та 7). Харків : Видавець ФОП Вапнярчук Н. М., 2008. 32 с.

Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 4-те вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2010. 456 с.

Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 4-те вид.; переробл. і допов. Харків : Право, 2010. 608 с.

Організація роботи персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України з підготовки засуджених до звільнення / А. В. Байлов, В. С. Батиргареєва, В. І. Борисов, А. Х. Степанюк, та ін. : наук.-практ. посібник. Харків : ХНУВС, 2010. 332 с.

Злочини проти правосуддя : навч. посіб. / В. І. Тютюгін, В. І. Борисов, Ю. В. Гродецький, В. А. Козак та ін. ; за заг. ред. В. І. Борисова, проф. В. І. Тютюгіна. Харків : Нац. ун-т «Юрид. акад. України імені Ярослава Мудрого», 2011. 160 с.

Кримінальне право України. Особлива частина : навч. посіб. / В. М. Трубніков, В. І. Борисов, Я. О. Лантінов та ін. ; за заг. ред. В. М. Трубнікова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. 336 с.

Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В. І. Борисов, В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін та ін. ; за

заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2015. 528 с.

Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2015. 680 с.

Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.

Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 768 с.

Борисов В. І. Лекція за темою: «Кримінальна відповідальність за хуліганство (стаття 296 КК України)». *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. 2020. Том 1. № 13. С. 351–371.

Борисов В. І. Лекція за темою: «Поняття Особливої частини кримінального права України, її система і значення. Наукові основи кваліфікації злочинів». *Вісник Асоціації кримінального права України*: електрон. наук. вид. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Громад. орг. «Всеукраїнська асоціація кримінального права». Харків, 2020. Вип. 2 (14). С. 340–365.

Борисов В. І. Кримінальні правопорушення проти власності : об'єкт, предмет та види. характеристика незаконних корисливих діянь, пов'язаних із заволодінням і (або) оберненням чужого майна. *Вісник Асоціації кримінального*

права України : електрон. наук. вид. / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Громад. орг. «Всеукр. асоц. кримін. права». Харків, 2022. Вип. 1(17). С. 227–245.

Навчально-методичні матеріали

Методические указания по научно-исследовательской работе студентов на кафедре уголовного права. Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1976. 56 с.

Методические указания по научно-исследовательской работе студентов на кафедре уголовного права. Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1978. 50 с.

Методические указания и задания по советскому уголовному праву. Часть Особенная. Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1978. 64 с.

Методические указания и задания по советскому уголовному праву. Часть Общая. Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1978. 66 с.

Методические указания и задания по спецкурсу «Преступления против социалистической собственности». Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1980. 64 с.

Программа спецкурса «Преступления против социалистической собственности» (для студентов 4 курса). Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1981. 24 с.

Методические указания и задания по советскому уголовному праву. Часть Общая (для студентов 2 курса). Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1981. 61 с.

Методические указания и задания по советскому уголовному праву. Часть Особенная (для студентов 3 курса). Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1981. 64 с.

Преступления против социалистической собственности (методические рекомендации). Харьков : Харьк. филиал Республик. курсов повышения квалиф. работников юстиции УССР, 1982. 44 с.

Программа курса «Уголовное право НДРИ». Аден : Юрид. фак-т Аденского ун-та, 1984. 35 с. (на арабском языке).

Методические указания и задания по уголовному праву НДРИ. Часть Особенная. Аден : Юрид. фак-т Аденского ун-та, 1985. 66 с. (на арабском языке).

Методические указания и задания по советскому уголовному праву. Часть Особенная. Для студентов 3 курса специальности 1801 «Правоведение». Харьков : Юрид. ин-т, 1985. 70 с.

Методические указания и задания по советскому уголовному праву. Часть Общая. Для студентов 2 курса специальности 1801 «Правоведение». Харьков : Юрид. ин-т, 1985. 64 с.

Ответственность за нарушение правил охраны труда. Методические указания и раздаточный материал к самостоятельной работе студентов по курсу «Советское уголовное право». Часть Особенная. Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1990. 41 с.

Отличие нарушений правил безопасности при производстве горных, строительных и иных работ от нарушений

правил охраны труда. Методические указания и раздаточный материал к самостоятельной работе студентов по курсу «Советское уголовное право». Часть Особенная. Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1990. 41 с.

Неосторожность и её виды. Методические указания и раздаточный материал к самостоятельной работе студентов по курсу «Советское уголовное право». Часть Общая. Харьков : Укр. юрид. акад., 1991. 58 с.

Выпуск в эксплуатацию технически неисправных транспортных средств. Методические указания и раздаточный материал к самостоятельной работе студентов по курсу «Советское уголовное право». Часть Особенная. Харьков : Харьк. юрид. ин-т, 1991. 65 с.

Методичні вказівки і завдання з кримінального права України (частина Загальна) для студентів II курсу. Харків : Укр. держ. юрид. акад., 1993. 56 с.

Методичні вказівки і завдання з кримінального права України (частина Особлива) для студентів III курсу. Харків : Укр. держ. юрид. акад., 1993. 60 с.

Програма навчальної дисципліни «Кримінальне право України». Для вищих навчальних закладів за спеціальністю «Правознавство». Харків : Укр. держ. юрид. акад., 1993. 55 с.

Суб'єктивна сторона злочину. Методичний посібник для студентів. Харків : Укр. держ. юрид. акад., 1993. 35 с.

Освітньо-професійна програма вищої освіти за професійним спрямуванням 6.06.01. «Право». Сукупність норм до обов'язкового мінімуму змісту та рівня підготовки бакалавра. Київ : Мін-во освіти України, 1994. 82 с.

Програма навчальної дисципліни «Кримінальне право України» (для вищих навчальних закладів за спеціальністю 7.060101 «Правознавство») / за ред. В. Я. Тація. Харків : Нац. юрид. акад. України, 1997. 61 с.

Програма навчальної дисципліни «Кримінальне право України» для вищих навчальних закладів за спеціальністю 7.060101 «Правознавство» / за ред. В. Я. Тація. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2002. 77 с.

Завдання до практичних занять з Особливої частини кримінального права України для студентів III курсу / уклад. : М. І. Панов, Л. М. Кривоченко, В. І. Борисов та ін. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2004. 97 с.

Тематика курсових робіт з Особливої частини кримінального права України для студентів III курсу / уклад. : В. І. Борисов, Л. В. Дорош, В. М. Киричко та ін. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2004. 63 с.

Затримання та взяття під варту в процесі дізнання та досудового слідства в Україні : завдання та методичні вказівки до проведення практичних занять (тренінгів) з судьями. Харків : ТОВ «Прометей – Прес», 2004. 36 с.

Методичні рекомендації та завдання до контрольних робіт і практичних занять із Кримінального права України (Особлива частина) для студентів III курсу заочних факультетів № 1, № 2. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2006. 26 с.

Програма навчальної дисципліни «Кримінальне право України» / за ред. В. Я. Тація. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2008. 55 с.

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Кримінальне право України» (Загальна частина) / уклад. : В. І. Борисов, М. І. Панов, В. І. Тютюгін та ін. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2010. 144 с.

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Кримінальне право України» (Особлива частина) відповідно до вимог ECTS для студентів III курсу / уклад. : Г. М. Анісімов, А. О. Байда, В. І. Борисов та ін. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2010. 144 с.

Завдання до контрольних робіт і практичних занять з навчальної дисципліни «Кримінальне право України» (Особлива частина) та методичні рекомендації до їх виконання. Для студентів III курсу заочних факультетів / уклад. : В. І. Борисов, О. О. Володіна, Л. В. Дорош та ін. Харків : Нац. юрид. акад. України, 2010. 30 с.

Програма навчальної дисципліни «Кримінальне право України» (напрямок підготовки 6.030 401 «Правознавство», галузь знань 0304 «Право»; освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр») / уклад. : В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. Харків : Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2012. 61 с.

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Кримінальне право України» (Загальна частина) відповідно до вимог ECTS для студентів II курсу / уклад. : В. Я. Тацій,

В. І. Тютюгін, Ю. В. Городецький та ін. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків : Право, 2012. 136 с.

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Кримінальне право України» (Особлива частина) відповідно до вимог ECTS для студентів III курсу / уклад. : В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, А. О. Байда та ін. 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків : Право, 2012. 136 с.

Програма кандидатського заліку з дисципліни «Основи науково-дослідної діяльності» та методичні рекомендації з підготовки реферату для аспірантів та здобувачів наукового ступеня з юридичних спеціальностей / уклад. : В. І. Борисов, В. С. Батиргареєва та ін. Харків : НДІ ВПЗ ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2013. 26 с.

Методичні вказівки та програма для підготовки аспірантів та пошукувачів до складання кандидатського іспиту з кримінального права України (спеціальність 12.00.08 – кримінальне право та криминологія, кримінально-виконавче право) / упоряд. : В. І. Тютюгін, В. І. Борисов, М. І. Панов, Ю. В. Городецький, О. О. Пашенко; від. ред. В. Я. Тацій. Харків : Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого»; 2012. 107 с.

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять дисципліни «Кримінальне право України. Загальна частина» відповідно до вимог ECTS для студентів II курсу / уклад. : В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, Ю. В. Баулін та ін. 3-тє вид., переробл. та допов. Харків : Право, 2015. 122 с.

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять дисципліни «Кримінальне право України. Особлива частина» відповідно до вимог ECTS для студентів III курсу / уклад. : В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, Ю. В. Баулін та ін. 3-тє вид., переробл. та допов. Харків : Право, 2015. 174 с.

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Кримінальне право України. Загальна частина для студентів II курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» / уклад. : В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, А. В. Горностай та ін. 4-тє вид., перероб. і допов. Харків, 2020. 192 с.

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни «Кримінальне право України. Особлива частина для студентів III курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» / уклад. : В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін, С. В. Гринчак та ін. 4-тє вид., перероб. і допов. Харків, 2020. 244 с.

Довідкові видання та статті до енциклопедій

Борисов В. І. Злочини проти обороноздатності держави. Юридична енциклопедія: в 6 т. / редкол. : Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. Київ : Укр. енцикл., 1999. Т. 2: Д – Й. С. 621–622.

Борисов В. І., Кальман О. Г. Наукова діяльність Інституту вивчення проблем злочинності Академії правових наук України. Довідник (1995–2005). Харків : ТОВ ТО «Гімназія», 2005. 160 с.

Наукова діяльність Інституту вивчення проблем злочинності Національної академії правових наук України. Довідник (2005–2010) / за ред. В. І. Борисова та В. С. Батиргареєвої. Вип. другий. Харків : Кроссрод, 2010. 208 с.

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України: до 20-ї річниці створення. *Нариси до історії Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України* / за ред. В. І. Борисова та В. С. Батиргареєвої. Харків : Право, 2015. С. 13–37.

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України: до 20-ї річниці створення. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2015. Вип. 29. С. 3–27.

Борисов В. І. Аналогія закону про кримінальну відповідальність. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 11.

Борисов В. І. Вбивство умисне, вчинене в стані сильного душевного хвилювання. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 37–38.

Борисов В. І. Вбивство умисне матір'ю своєї новонародженої дитини. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 51.

Борисов В. І. Видача злочинця, екстрадиція. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 60–61.

Борисов В. І., Комаров О. Д. Вина у кримінальному праві. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / голов. ред. В. Я. Тацій. Х. : ГО «ВАКП». 2016. Вып. 2 (7). С. 280–281 ; Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Ко-

рецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 77–78.

Борисов В. І. Гришук Віктор Климович. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 125–126.

Борисов В. І. Денисов Сергій Федорович. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 143–144.

Борисов В. І. Денисова Тетяна Андріївна. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 144–145.

Борисов В. І., Панов М. І. Диспозиція норми кримінального права. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 149–152.

Борисов В. І., Нетеса Н. В. Завідомо незаконні затримання, привід, домашній арешт або тримання під вартою. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / голов. ред. В. Я. Тацій. Харків : ГО «ВАКП», 2017. Вип. 1(8). С. 248–251 ; Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 209–211.

Борисов В. І. Закон про кримінальну відповідальність. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / гол. ред. В. Я. Тацій. Харків : ГО «ВАКП», 2015. Вип. 2 (5). С. 343–345 ; Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 222–223.

Борисов В. І. Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 271–272.

Борисов В. І., Дорош Л. В. Згвалтування. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Криміналь-

не право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 272–274.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Зловживання опікунськими правами. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / голов. ред. В. Я. Тацій. Харків : ГО «ВАКП», 2016. Вып. 2 (7). С. 290–291 ; Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 280–281.

Борисов В. І. Злочини проти безпеки виробництва. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 289–291.

Тацій В. Я., Борисов В. І. Злочини проти життя. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / гол. ред. В. Я. Тацій. Харків : ГО «ВАКП», 2016. Вып. 1 (6). С. 419–421 ; Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Ко-

рецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 315–317.

Борисов В. І. Змішана форма вини. *Вісник Асоціації кримінального права України*: електрон. наук. вид. / гол. ред. В. Я. Тацій. Харків : ГО «ВАКП», 2015. Вип. 2 (5). С. 352–354 ; Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 392–394.

Борисов В. І., Базелюк В. В. Знищення, руйнування або пошкодження об'єктів культурної спадщини. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 397–399.

Борисов В. І., Батиргарєєва В. С. Інші заходи кримінально-правового характеру. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 404–405.

Борисов В. І., Яковець І. С. Конвенція про передачу засуджених осіб 1983. Велика українська юридична енцикло-

педія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 435–438.

Тацій В. Я., Борисов В. І. Кримінальний кодекс України. *Вісник Асоціації кримінального права України*: електрон. наук. вид. / голов. ред. В. Я. Тацій. Харків : ГО «ВАКП», 2016. Вып. 2 (7). С. 304–308 ; Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 473–476.

Борисов В. І., Берзін П. С. Кримінальний кодекс УРСР 1961. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 476–477.

Борисов В. І., Фріс П. Л. Кримінально-правова політика у сфері боротьби із корупцією. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 480–483.

Борисов В. І. Мисливий Володимир Андрійович. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 514–515.

Борисов В. І., Дорош Л. В. Насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 535–536.

Борисов В. І., Батиргарєєва В. С. Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 543–544.

Борисов В. І. Невинне спричинення шкоди. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац.

юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 546–547.

Борисов В. І., Базелюк В. В. Незаконне проведення пошукових робіт на об'єкті археологічної спадщини. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 588–589.

Борисов В. І., Заславська М. Г. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 601–603.

Борисов В. І. Особлива частина кримінального права. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 657–660.

Борисов В. І., Крайник Г. С. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Криміналь-

не право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 748–750.

Борисов В. І., Гізімчук С. В. Порушення правил, норм і стандартів, що стосується забезпечення дорожнього руху. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 754–756.

Борисов В. І., Гізімчук С. В. Порушення чинних на транспорті правил. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 764–766.

Борисов В. І. Потерпілий від злочину у кримінальному праві. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 779–780.

Борисов В. І. Санкція кримінально-правова. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук.

вид. / гол. ред. В. Я. Тацій. Харків : ГО «ВАКП», 2016. Вип. 1 (6). С. 433–434 ; Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 871–872.

Борисов В. І. Тацій Василь Якович. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 956–957.

Борисов В. І. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 961–964.

Борисов В. І. Тютюгін Володимир Ілліч. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 975.

Борисов В. І., Комаров О. Д. Умисел у кримінальному праві. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. :

Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 980–982.

Борисов В. І. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі. Велика українська юридична енциклопедія у 20 т. : Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2017. С. 1022–1023.

Борисов В. І., Харитонов С. О., Володіна О. О. Творчий внесок академіка НАПрН України М. І. Панова у розвиток юридичної науки. *Панов М. І. Вибрані праці з проблем правознавства* / упоряд.: В. І. Борисов, С. О. Харитонов, О. О. Володіна; відп. за вип. С. О. Харитонов; авт. вступ. ст.: В. І. Борисов, С. О. Харитонов, О. О. Володіна. Харків : Право, 2020. С. 7–24.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науково-правовий висновок щодо окремих питань застосування статей 50, 51, 65 КК України. *Збірник нормотворчої та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташица Національної академії правових наук України у 2019 р. : законопроекти, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства* / упоряд. В. С. Батиргарєєва,

Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов, С. С. Шрамко та ін. Харків : Право, 2020. С. 205–208.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науково-правовий висновок щодо окремих питань застосування частин 3, 4 ст. 68 КК України. *Збірник нормотворчої та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2019 р. : законопроекти, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов, С. С. Шрамко та ін. Харків : Право, 2020. С. 208–213.*

Борисов В. І., Шепітько М. В. Науково-правовий висновок щодо тлумачення та застосування статті 78 КК України. *Збірник нормотворчої та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2019 р.: законопроекти, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов, С. С. Шрамко та ін. Харків : Право, 2020. С. 213–216.*

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науково-правовий висновок щодо окремих питань застосування ч. 2 ст. 194 КК України. *Збірник нормотворчої та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2019 р. :*

законопроекти, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов, С. С. Шрамко та ін. Харків : Право, 2020. С. 216–218.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науково-правовий висновок щодо окремих питань застосування ч. 2 ст. 240 КК України. *Збірник нормотворчої та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2019 р. : законопроекти, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов, С. С. Шрамко та ін. Харків : Право, 2020. С. 218–221.*

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науково-правовий висновок щодо окремих питань застосування ст. 263 КК України. *Збірник нормотворчої та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2019 р. : законопроекти, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов, С. С. Шрамко та ін. Харків : Право, 2020. С. 221–228.*

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Науково-правовий висновок щодо тлумачення ст. 286 КК України. *Збірник нормотворчої та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності іме-*

ні академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2019 р. : законопроекти, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов, С. С. Шрамко та ін. Харків : Право, 2020. С. 228–236.

Борисов В. І., Шепітько М. В. Науково-правовий висновок щодо окремих питань застосування ч. 3 ст. 368 та ч. 2 ст. 275 КК України. *Збірник нормотворчої та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2019 р. : законопроекти, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства /* упоряд. В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов, С. С. Шрамко та ін. Харків : Право, 2020. С. 236–239.

Борисов В. І., Шепітько М. В. Щодо відповідності нормативних положень статті 375 Кримінального кодексу України Конституції України. *Збірник нормотворчої та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2019 р. : законопроекти, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства /* упоряд. В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов, С. С. Шрамко та ін. Харків : Право, 2020. С. 240–247.

Борисов В. І., Шепітько М. В. Науково-правовий висновок стосовно застосування ст. 389¹ КК України. *Збірник нормотворчої та науково-аналітичної діяльності фахівців*

Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2019 р. : законопроекти, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов, С. С. Шрамко та ін. Харків : Право, 2020. С. 247–251.

Наукова діяльність Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України. Довідник (2015–2019) / упоряд. : В. С. Батиргареєва, В. І. Борисов, Д. П. Євтеєва та ін. / за ред. В. С. Батиргареєвої та В. І. Борисова. Вип. 4. Харків : Право, 2020. 338 с.

Борисов В. І., Олійниченко В. В. Проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо звільнення від кримінальної відповідальності за умисне ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)». *Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р.: проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 24–32.*

Борисов В. І., Батиргареєва В. С., Євтеєва Д. П. Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодек-

су України щодо звільнення наукових установ від оподаткування операцій із постачання послуг із здобуття освіти». *Збірник нормопроєктної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р. : проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд.: В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С.123–132.*

Зауваження та пропозиції науковців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України до Проекту Порядку присудження наукових ступенів доктора наук і доктора філософії спеціалізованими вченими радами закладів вищої освіти (наукових установ). *Збірник нормопроєктної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р. : проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 441–448.*

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Науково-правовий висновок щодо тлумачення поняття «злочин, пов'язаний із домашнім

наси́льством». *Збірник нормопроєктної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р. : проєкти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 480–485.*

Борисов В. І., Пащенко О. О., Авдеєва Г. К. Науковий висновок щодо визначення розміру матеріальної шкоди, що спричинена порушенням авторського права та суміжних прав (ст. 176 КК України). *Збірник нормопроєктної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р. : проєкти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 485–492.*

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науковий висновок щодо окремих питань застосування положень ст. ст. 70, 71 КК України до випадків повторного вчинення кримінальних правопорушень. *Збірник нормопроєктної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інститу-*

ту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р.: проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 492–496.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Науково-правовий висновок щодо зворотної дії у часі нормативних положень, зазначених у ч. 1 ст. 155 КК України. *Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р. : проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 509–512.*

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науковий висновок щодо змісту ознаки «корисливий мотив» при вчиненні діяння, що кваліфікується за ст. 185 КК України. *Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р. : проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауважен-*

ня до законодавства / упоряд.: В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 513–517.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науковий висновок щодо кваліфікації крадіжки, поєднаної з проникненням до телекомунікаційного колодязю. *Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені акад. В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р. : проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 517–521.*

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науковий висновок щодо визнання шахрайством дій особи, пов'язаних з надмірним отриманням соціальної допомоги (ст. 190 КК України). *Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені акад. В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р. : проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 521–525.*

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Науково-правовий висновок щодо тлумачення того, чи є декларація про готовність об'єкта будівництва до експлуатації офіційним документом в розумінні ст. 366 КК і примітки до ст. 358 КК. *Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р.: проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 526–531.*

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науковий висновок щодо тлумачення термінів «складання» та «внесення», зазначених у ч. 1 ст. 366 КК України. *Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р.: проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 531–535.*

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науковий висновок щодо суб'єкта кримінального правопорушення, відповідальність за яке передбачена нормою ст. 369² КК України. *Збірник*

нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р.: проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 535–539.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науковий висновок щодо змісту діяння «систематичне порушення встановлених правил проживання», зазначеного у нормі ч. 1 ст. 390 КК України. *Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р. : проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 539–544.*

Борисов В. І., Шепітько М. В. Висновок щодо можливості притягнення до кримінальної відповідальності за втечу з місця позбавлення волі особи, яка відбувала покарання у дільниці соціальної реабілітації виправної колонії (ст. 393 КК України). *Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка*

В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р. : проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд.: В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 544–546.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Науковий висновок щодо окремих питань застосування інституту повторності в кримінальному праві. *Збірник нормопроектної та науково-аналітичної діяльності фахівців Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України у 2020 р. : проекти нормативних актів, науково-правові висновки, пропозиції та зауваження до законодавства / упоряд. : В. С. Батиргареєва, Д. П. Євтеєва, В. І. Борисов та ін. ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2021. С. 546–551.*

Наукові нариси та бібліографічні видання

От ученика и соратника по науке (воспоминания). Игорь Петрович Лановенко. Киев : Україна, 2002. С. 19–22.

Борисов В. И. О Владимире Владимировиче Сташисе (научный очерк). Весь мир живет до тех пор, пока живет память человека / под. общ. ред. В. С. Комиссарова. Москва, 2006. С. 67–77.

Василь Якович Тацій (до 70-річчя та від дня народження та 45-річчя науково-педагогічної діяльності. Біографія і бібліографія вчених правознавців (Національна академія наук України, Академія правових наук України) / упоряд. : Ю. Г. Барабаш, В. І. Борисов, О. В. Петришин. Харків : Право, 2010. 104 с.

Тацій В. Я. Вибрані статті, виступи, інтерв'ю / упоряд. : О. В. Петришин, Ю. Г. Барабаш, В. І. Борисов ; відп. за вип. О. В. Петришин. Х. : Право, 2010. 936 с.

Володимир Володимирович Сташис. До 85-річчя від дня народження та 60-річчя науково-педагогічної та громадської діяльності / упоряд. : В. І. Борисов, В. І. Тютюгін, Л. М. Демидова ; Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2010. 108 с.

Борисов В. И., Батыргареева В. С. Институт изучения проблем преступности Национальной академии правовых наук Украины. *Право України*. 2011. №9–10. С. 274–278.

Владимир Серафимович Зеленецкий (к 75-летию со дня рождения и 45-летию научно-педагогической и общественной деятельности / сост. В. И. Борисов ; Нац. акад. прав. наук Украины. Харьков : Право, 2012. 92 с.

Борисов В. І., Демидова Л. М. Василь Якович Тацій – стратег і фундатор в науці кримінального права. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / гол. ред. В. Я. Тацій. Харків : ГО «ВАКП», 2014. Вип. 2 (3). С. 363–370 ; *Питання боротьби зі злочинністю*: зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2014. Вип. 28. С. 253–261.

Тацій В. Я. Вибрані статті, виступи, інтерв'ю (2009–2014) / упоряд. : О. В. Петришин, Ю. Г. Барабаш, В. І. Борисов ; відп. за вип. О. В. Петришин. Харків : Право, 2015. 648 с.

Василь Якович Тацій (до 75-річчя від дня народження та 50-річчя науково-педагогічної і громадської діяльності) / упоряд. : Ю. Г. Барабаш, В. І. Борисов, О. В. Петришин ; Нац. акад. наук України ; Нац. акад. прав, наук України. Харків : Право, 2015. 144 с.

Сташис Володимир Володимирович – видатний учений-правознавець, засновник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності. *Нариси до історії Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України* / за ред. В. І. Борисова та В. С. Батиргареєвої. Харків : Право, 2015. С. 8–12 ; Шлях у науку : розповідь про вчителя / уклад. : С. Ф. Денисов, Т. А. Денисова, О. П. Рябчинська ; відповід. ред. Т. А. Денисова. Запоріжжя : Просвіта, 2016. С. 11–14;

Борисов В. І., Демидова Л. М. Володимир Володимирович Сташис – видатна особистість ХХ, ХХІ століть. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / гол. ред. В. Я. Тацій. Харків : ГО «ВАКП», 2015. Вип. 1 (4). С. 417–431 (у співавт.) ; *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2015. Вип. 29. С. 257–270.

Тацій В., Борисов В., Панов М., Демидова Л. Володимир Володимирович Сташис – видатний вчений-правознавець, Герой України, академік, один із засновників

Національної академії правових наук України (до 90-річчя від дня народження). *Право України*. 2015. № 7. С. 176–182.

Сташис В. В. Вибрані праці / уклад. : В. Я. Тацій, В. І. Борисов, Л. М. Демидова ; відп. ред. В. Я. Тацій. Харків : Право, 2015. 1184 с.

Борисов В. І. Володимир Володимирович Сташис. Солдат, організатор юридичної освіти, науковець, вчитель (сторінки біографії, віхи громадської і наукової діяльності). *Сташис В. В. Вибрані праці* / уклад. : В. Я. Тацій, В. І. Борисов, Л. М. Демидова ; відп. ред. В. Я. Тацій. Харків : Право, 2015. С. 7–25.

Борисов В. І. Внесок Михайла Васильовича Салтевського у становлення криміналістичних досліджень Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності ім. академіка В. В. Сташиса НАПрН України. *З нагоди 100-річчя від дня народження професора М. В. Салтевського* : зб. матеріалів круглого столу / відп. за вип. В. Ю. Шепітько. Харків : Право, 2017. 128 с.

Борисов В. І., Пащенко О. О. Наукові здобутки В. Я. Тація в галузі права. *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. 2020. Том 1. № 13. С. 283–298.

Микола Іванович Панов (до 80-річчя від дня народження та 50-річчя науково-педагогічної діяльності) / упоряд. : Журавель В. А., Борисов В. І., Харитонов С. О. / Нац. акад. прав. наук України (Біографія і бібліографія вчених-правознавців). Харків : Право, 2020. 104 с.

Наукові огляди та звіти

Борисов В. І., Хахулин В. В. «Круглий стіл» з проблеми «Господарсько-правові засоби запобігання економічним злочинам». *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 1996. №5. С. 169–173.

Борисов В. І. Використання досягнень науки і техніки у боротьби з економічною злочинністю. *Вісник Академії правових наук України*. Харків : Право, 1997. №4 (11). С. 123.

Засади формування та реалізації кримінальної політики держави за Конституцією України. *Право України*. 1997. №9. С. 18–21 (у співавт.).

Борисов В., Ємельянов В. Науковий семінар з проблем боротьби з тероризмом та злочинами терористичної спрямованості. *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 1998. №4 (15). С. 207–223.

Борисов В. І., Дорош Л. В., Сібільова Н. В. Проблеми боротьби зі злочинністю у сфері економічної діяльності. *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 1999. №2 (17). С. 212–220.

Борисов В., Ахтирська Н. Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми боротьби з організованою злочинністю в регіоні (на матеріалах Харківської та Полтавської областей)». *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 1999. №3 (18). С. 199–209.

Борисов В., Голина В. Міжнародний науково-практичний семінар «Проблеми боротьби з насильницькою зло-

чинністю в Україні». *Вісник Академії правових наук України* : зб. наук. пр. Харків, 1999. №4 (19). С. 235–248.

Борисов В. И., Христич И. А. Международный научно-практический семинар по вопросам борьбы с коррупцией в Украине. *Организованная преступность и коррупция. Исследования, обзоры, информация. Социально-правовой альманах*. Екатеринбург : ИИТЦ «Зерцало – Урал», 2000. Вып. 3. С. 92–96.

Борисов В., Христич І. Міжнародні науково-практичні семінари з питань боротьби з корупцією. *Вісник Академії правових наук України* : зб. наук. пр. Харків, 2000. №2 (21). С. 208–216.

Звіт про стан наукових досліджень у 2000 році (довідкове видання). Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. АПрН України, 2001. 50 с.

Борисов В. І., Голіна В. В. Актуальні проблеми боротьби зі злочинами проти особистої волі людини. *Вісник Академії правових наук України*. Харків : Право, 2001. №2 (25). С. 243–254.

Борисов В. І., Дорош Л., Христич І. Міжнародний науково-практичний семінар «Відповідальність посадових осіб за корупційну діяльність». *Вісник Академії правових наук України* : зб. наук. пр. Харків, 2001. №3 (26). С. 252–264.

Борисов В., Кураш Я., Христич І. Інформація про спільне українсько-американське засідання «Про стан виконання дослідження напрямку №4 Проекту А». *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 2001. №3 (26). С. 266–273.

Звіт про стан наукових досліджень у 2001 році. Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. АПрН України, 2002. 51 с.

Борисов В. І., Гізімчук С. В. Семінари з питання використання інформаційних технологій. *Право України*. 2002. № 5. С. 153–154.

Борисов В., Кураш Я., Христич І. Заключна конференція спільної американсько-української науково-дослідної програми Академії правових наук України та Національного інституту юстиції Департаменту юстиції США. *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 2002. № 1 (28). С. 247–261.

Борисов В., Кураш Я., Христич І. Міжнародна науково-практична конференція «Питання застосування нового Кримінального кодексу України». *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 2002. № 2 (29). С. 228–238.

Борисов В., Гізімчук С., Христич І. Науковий семінар з підбиття підсумків Конкурсу № 6 за Програмою малих грантів. *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 2002. № 3 (30). С. 229–235.

Борисов В., Кураш Я., Христич І. Про заключну конференцію спільної американсько-української науково-дослідної програми Академії правових наук України та Національного інституту юстиції Департаменту юстиції США. *Юридичний вісник України*. 2002. № 7 (347). 16–22 лют. С. 31–32.

Звіт про стан наукових досліджень у 2002 році / укл. : В. І. Борисов, В. С. Зеленецький, В. С. Батиргареєва. Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. АПрН України, 2003. 64 с.

Борисов В., Гізімчук С. Науковий семінар з підбиття підсумків Конкурсу № 8 Програми малих грантів. *Юрист України*. 2003. № 1. С. 53–56.

Борисов В., Гізімчук С. Підбиття підсумків конкурсу за Програмою малих грантів. *Юрист України*. 2003. № 5. С. 10–13.

Борисов В., Гуторова Н., Дорош Л. Міжнародний науково-практичний семінар «Проблеми відповідальності за злочини проти громадської безпеки за новим Кримінальним кодексом України». *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 2003. № 1 (32). С. 246–253.

Звіт про стан наукових досліджень у 2003 році / укл. : В. І. Борисов, В. С. Зеленецький, В. С. Батиргареєва. Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. АПрН України, 2004. 54 с.

Борисов В., Гуторова Н. Конференція з питань кримінально-правової охорони життя та здоров'я особи. *Право України*. 2004. № 7. С. 143–144.

Борисов В., Гуторова Н., Сенаторов М. Науково-практична конференція «Кримінально-правова охорона життя та здоров'я особи». *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 2004. № 2 (37). С. 250–258.

Борисов В., Кальман О., Христич І. Науково-практичний семінар з проблем попередження службових злочинів у сфері господарської діяльності. *Юрист України*. 2004. № 4 (6). С. 8–12.

Борисов В., Кальман О., Христич І. Науково-практичний семінар «Проблеми попередження службових злочинів

у сфері господарської діяльності». *Вісник Академії правових наук України*. Харків, 2004. №4 (39). С. 246–254.

Звіт про стан наукових досліджень у 2004 році / укл. : В. І. Борисов, В. С. Зеленецький, В. С. Батиргареєва. Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. АПрН України, 2005. 58 с.

Звіт про стан наукових досліджень у 2005 році / укл. : Ю. В. Баулін, В. С. Зеленецький, В. С. Батиргареєва. Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. АПрН України, 2006. 60 с.

Звіт про стан наукових досліджень у 2006 році / укл. : Ю. В. Баулін, В. С. Зеленецький, В. С. Батиргареєва. Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. АПрН України, 2007. 64 с.

Звіт про стан наукових досліджень у 2007 р. / укл. : В. І. Борисов, Ю. В. Баулін, В. С. Зеленецький, В. С. Батиргареєва. Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. АПрН України, 2008. 75 с.

Звіт про стан наукових досліджень у 2008 році / укл. : В. І. Борисов, В. С. Зеленецький, В. С. Батиргареєва. Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. АПрН України, 2009. 100 с.

Звіт про стан наукових досліджень у 2009 році / укл. : В. І. Борисов, В. С. Зеленецький, В. С. Батиргареєва. Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. НАПрН України, 2010. 103 с.

Звіт про стан наукових досліджень у 2010 році / укл. : В. І. Борисов, В. С. Зеленецький, В. С. Батиргареєва. Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. НАПрН України, 2011. 127 с.

Борисов В., Грищук В., Панов М., Тютюгін В. Висновки та рекомендації з актуальної теми. *Право України*. 2011. №9. С. 196–198.

Борисов В. І., Батиргареєва В. С. «Круглий стіл»: «Конвенція про захист прав і основоположних свобод: 60 років європейського досвіду реалізації». *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2011. Вип. 21. С. 276–283.

Звіт про стан наукових досліджень у 2011 році / укл. : В. І. Борисов, В. С. Батиргареєва. Харків : Ін-т вивч. проблем злоч. НАПрН України, 2012. 112 с.

Борисов В., Нетеса Н. Шляхи вдосконалення законодавства про кримінальну відповідальність. *Юридичний вісник України*. 2012. 27 жовт. – 2 листоп. №43 (904). С. 15.

Сташис В. В., Борисов В. І., Пащенко О. О., Лемешко О. М. та ін. Фундаментальні та прикладні дослідження проблем боротьби зі злочинністю в Україні. *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2012. Вип. 24. С. 3–23.

Звіт про стан наукових досліджень у 2012 році / укл. : В. І. Борисов, В. С. Батиргареєва, Н. В. Нетеса. Харків : Наук.-досл. ін-т вивч. проблем злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2013. 132 с.

Борисов В. І., Батиргареєва В. С. Діяльність відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України. *Вісник Національної академії правових наук України* : зб. наук. пр. / редкол. : В. Я. Тацій та ін. Харків : Право, 2013. Вип. 2 (73). С. 232–242.

Борисов В. І., Батиргареєва В. С. Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса: до 20-ї річниці створення Національної

академії правових наук України. *Вісник Національної академії правових наук України* : зб. наук. пр. / редкол. : В. Я. Тацій та ін. Харків : Право, 2013. Вип. 2 (73). С. 243–257.

Борисов В. І., Батиргарєєва В. С., Яковець І. С., Опанасенков О. І. Дослідження теоретичних та практичних проблем соціальної адаптації осіб, звільнених із місць позбавлення волі (на виконання Плану заходів щодо реалізації Концепції соціальної адаптації осіб, які відбували покарання у виді позбавлення волі на певний строк, до 2015 р.). *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук, пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2013. Вип. 25. С. 13–25.

Борисов В. І., Нетеса Н. В. Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми кримінальної відповідальності». *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2014. Вип. 26. С. 326–352.

Борисов В. І., Степанюк А. Х., Яковець І. С., Опанасенков О. І. Теоретичні і прикладні проблеми реінтеграції до суспільства осіб, які відбули покарання у виді позбавлення та обмеження волі (на виконання пунктів 1, 2, 4, 15 Плану заходів з реалізації концепції соціальної адаптації осіб, які відбули покарання у виді позбавлення волі на певний строк, до 2015 року). *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2014. Вип. 28. С. 48–58.

Борисов В. І., Демидова Л. М. Міжнародна науково-практична конференція «Наука кримінального права в сис-

темі міждисциплінарних зв'язків». *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2014. Вип. 28. С. 225–234.

Звіт про стан наукових досліджень у 2013 році / укл. : В. І. Борисов, В. С. Батиргарєєва, Н. В. Нетеса. Харків : Наук.-досл. ін-т вивч. проблем злоч. ім. акад. В. В. Сташи-са НАПрН України, 2014. 108 с.

Звіт про стан наукових досліджень у 2014 році / укл. : В. І. Борисов, Н. В. Нетеса. Харків : Наук.-досл. ін-т вивч. проблем злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2015. 144 с.

Борисов В. І., Нетеса Н. В. Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми науки кримінального права та їх вирішення у законотворчій та правозастосовній діяльності». *Питання боротьби зі злочинністю* : зб. наук. пр. / редкол. : В. І. Борисов та ін. Харків : Право, 2015. Вип. 30. С. 208–214.

Звіт про стан наукових досліджень у 2015 році / укл. : В. І. Борисов, Н. В. Нетеса. Харків : Наук.-досл. ін-т вивч. проблем злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2016. 136 с.

Борисов В., Нетеса Н. Соціальна функція кримінального права: проблеми наукового забезпечення, законотворення та правозастосування. *Юридичний вісник України*. 2016. 14–20 жовт. №41 (1109). С. 6–7.

Звіт про стан наукових досліджень у 2016 році / укл. : В. І. Борисов, В. С. Батиргарєєва, Н. В. Нетеса. Харків :

Наук.-досл. ін-т вивч. проблем злоч. ім. акад. В. В. Сташи-са НАПрН України, 2017. 124 с.

Борисов В. І., Євтеєва Д. П. Кримінально-правове забезпечення сталого розвитку України в умовах глобалізації (за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції з кримінального права 12–13 жовтня 2017 р.). *Вісник Асоціації кримінального права України* : електрон. наук. вид. / голов. ред. В. Я. Тацій (науковий огляд). Харків : ГО «ВАКП», 2017. Вип. 2 (9). С. 235–255.

Звіт про стан наукових досліджень у 2017 році / укл. : В. І. Борисов, В. С. Батиргарєєва. Харків : Наук.-досл. ін-т вивч. проблем злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2018. 132 с.

Звіт про стан наукових досліджень у 2018 році / укл. : В. С. Батиргарєєва, В. І. Борисов. Харків : НДІ ВПЗ ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, 2019. 96 с.

Науково-практичні коментарі до законодавства

Борисов В. И. Ответственность за преступное нарушение правил при производстве строительных работ. Комментарий УК РСФСР. *Советская юстиция*. 1978. № 17. С. 23–24.

Маляренко В. Т., Борисов В. І. Практика розгляду справ про порушення правил охорони праці і безпеки виробництва. Коментар судової практики з кримінальних справ. *Бюлетень законодавства і юридичної практики України*. 1996. № 6. С. 81–88.

Борисов В. И. Комментарий к разделу X Уголовного кодекса Украины. *Юридичний вісник України*. 2001. № 39 (327). 29 верес. – 5 жовт. С. 25–39.

Борисов В. І., Пономаренко Ю. А. Законодавство про кримінальну відповідальність та його чинність у часі (науково-практичний коментар). Законодавство України. Науково-практичні коментарі. 2003. № 8. С. 23–32.

Борисов В. І. Науково-практичний коментар до розділу X «Злочини проти безпеки виробництва» КК України 2001 року. *Право і безпека*. 2003. № 2'2. С. 62–69.

Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін. ; За заг. ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Київ : Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2003. 1196 с.

Борисов В. І. Кримінальна відповідальність за завідомо незаконні затримання, привід або арешт (науково-практичний коментар). Законодавство України. Науково-практичні коментарі. 2004. № 7. С. 53–59.

Кримінальний кодекс України : Науково-практичний коментар / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін. За заг. ред. В. Т. Маляренка, В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Видання друге, перероблене та доповнене. Харків : ТОВ «Одіссей», 2004. 1152 с.

Борисов В. І. Кримінальна відповідальність за незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів (науковий коментар) / *Проблеми пенітенціарної теорії і практика* : щорічн.

бюлетень / за заг. ред. А. А. Музики. Київ : КЮІ КНУВС, 2005. С. 24–33.

Борисов В. І., Козак В. А. Коментар до статті 149 Кримінального кодексу України (у редакції Закону від 12 січня 2006 р.) (науково-практичний коментар). *Кримінальне право України*. 2006. №2. С. 17–23.

Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін. За заг. ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Вид. третє, переробл. та доповн. Харків : ТОВ «Одіссей», 2006. 1184 с.

Борисов В. І., Дорош Л. В. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (коментар до законодавства). *Форум права*. 2006. №1. С. 4–15.

Борисов В. І., Пономаренко Ю. А. Законодавство України про кримінальну відповідальність та його дія у часі: науково-практичний коментар. *Юридичний вісник України*: Інформаційно-правовий банк (додаток). 2008. №27. С. 42–48.

Кримінальний кодекс України : Науково-практичний коментар. Додаток. Харків : ТОВ «Одіссей», 2008. 229 с.

Кримінальний кодекс України: Науково-практичний коментар / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, С. Б. Гавриш та ін. За заг. ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. Вид. четверте, доповн. Харків : ТОВ «Одіссей», 2008. 1208 с.

Борисов В. І. Чинність закону про кримінальну відповідальність у просторі (науково-практичний коментар до статей 6, 7 та 8 Кримінального кодексу України). *Криміналість першопечатний*. 2012. №5. С. 40–51.

Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., допов. Т. 1 : Загальна частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. Харків : Право, 2013. 376 с.

Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. П. Пшонки, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., допов. Т. 2 : Особлива частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. Харків : Право, 2013. 1040 с.

Інші публікації

Тацій В. Я., Борисов В. І. Тютюгін В. І. Стабільність як умова ефективності законодавства України про кримінальну відповідальність. *Голос України*. 2013. 5 квіт. № 66 (5 566). С. 4–5.

Актуальні проблеми кримінальної відповідальності. *Юридичний вісник України*. 2013. 2–8 листоп. № 44 (957). С. 8.

Борисов В. И., Батиргареева В. С... Хвала и честь всегда молодой, но уже мудрой кафедре... её талантливым и неутомимым творцам! *Кафедра уголовного права и криминологии КубГУ : историография в лицах и фактах (1972–2012 гг.)* / рук. проекта и гл. ред. В. П. Коняхин. Краснодар : АЛВИ, 2012. С. 14.

Кузнецова Н., Нор В., Мамутов В., Стрельцов Е., Борисов В. Академия уже сталкивалась с попыткой необосно-

ванно вмешиваться... *Зеркало недели. Украина* : суспільно-політичний тижневик. 2014. №12. 4–11 квіт.

Борисов В. І. Вітальне слово директора Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України Борисова Вячеслава Івановича. *Протидія злочинності: теорія та практика* : матер. VII всеукр. наук.-практ. конф. (м. Київ, 19 жовт. 2016 р.). Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2016. С. 21.

Борисов В. І. Вітальне слово директора Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса Національної академії правових наук України, академіка НАПрН України Борисова В. І. *Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності* : тези всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 3 берез. 2017 р.). Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2017. С. 6–7.

Борисов В. І. Привітання. *Актуальні проблеми кримінально-правової охорони основ національної безпеки України* : матер. «круглого столу» (м. Харків, 26 трав. 2017 р.) / Наук.-дослід. ін-т вивч. пробл. злоч. ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України ; Харк. обл. орг-ція ГО «Всеукр. Асоц. крим. права». Харків : Юрайт, 2017. С. 3–6.

Борисов В. І. Вельмишановні організатори та учасники конференції. *Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності*: тези Всеукраїнської науково-практичної конфе-

ренції (Хмельницький, 2 березня 2018 року). Хмельницький : Вид-во НАДПСУ, 2018. С. 6–7.

Борисов В. І. Вітальне слово доктора юридичних наук, професора, академіка НАПрН України, директора Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Борисова Вячеслава Івановича. *Протидія злочинності: теорія та практика*: матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 26 жовтня 2018 р.). Київ : Національна академія прокуратури України, 2018. С. 24–25.

==== Публікації про В. І. Борисова ====

Колісник В. П. Борисов Вячеслав Іванович. Академія правових наук України : довідник. Харків : Право, 1996. С. 41, 52, 77.

Панов М. І. Борисов Вячеслав Іванович (7.02.1943). Юридична енциклопедія: в 6 т. / редкол. Шемшученко Ю. С. (голова), Бурчак Ф. Г. (заступник голови), Зяблюк М. П. (заступник голови) та ін. Київ : Укр. енцикл., 1998. Т. 1 : А – Г. С. 262.

Розенфельд Ю. Н. Борисов Вячеслав Іванович 7.02.1943. Видатні педагоги вищої школи м. Харкова / В. І. Астахов, К. В. Астахова, А. О. Чайков та ін. Харків : Глобус, 1998. С. 131–133.

Борисов Вячеслав Іванович, доктор юридичних наук, професор, директор Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності Академії правових наук України. Вчені-юристи України : довідник / редкол. В. Ф. Опришко (голова), Г. М. Омеляненко, О. П. Недбайло та ін. Київ : Верхов. Рада України ; Ін-т законодавства, 1998. С. 98.

Борисов Вячеслав Іванович. Хто є хто в українських суспільних науках / уклад. та ред. Н. Андрущак, Ю. Марченко, О. Телемко. Київ : «К. І. С.», 1998. С. 42.

Борисов Вячеслав Іванович, доктор юридичних наук (1993), професор (1995). Хто є хто в Україні / уклад. та ред. Ю. Марченко, О. Телемко. Київ : «К. І. С.», 2000. С. 49.

Борисов Вячеслав Іванович, доктор юридичних наук (1993), професор (1995). Хто є хто в Україні / уклад. та ред. Ю. Марченко, О. Телемко. Київ : «К. І. С.», 2001. С. 47.

Борисов Вячеслав Іванович. Визначні юристи сьогодення / Спілка юристів України; редкол. В. О. Євдокимов (голова), В. І. Андрейцев, О. В. Задорожний та ін. Київ : Ін Юре, 2001. С. 56–57.

Борисов Вячеслав Іванович, член-кореспондент АПрН України, академік Академії інженерних наук України. Академія правових наук України : довідник. Київ : Ін Юре, 2002. С. 133–134.

Вячеслав Іванович Борисов (до 60-річчя з дня народження). *Вісник академії правових наук України* : зб. наук. пр. Вип. 1 (32). Харків : Право, 2003. С. 264–266.

Борисов Вячеслав Іванович, член-кореспондент АПрН України, академік Академії інженерних наук України. Академія правових наук України: довідник. 2-ге вид., переробл. та доп. Київ : Ін Юре, 2003. С. 142–143.

Борисов Вячеслав Іванович. Професори Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2004. С. 27–28.

Ксюковський В. Л. Випускники будівельного відділення : В'ячеслав Іванович Борисов. Будівельний технікум в Житомирі : сторінки історії (60 років діяльності) (Історико-краєзнавчий ілюстрований нарис) / Серія «Історія трудових колективів Житомирщини». Кн. 16. Вид. 2-ге, доп. і переробл. Житомир : Волинь, 2005. С. 301–302.

Борисов Вячеслав Иванович. Кто є хто в Україні / уклад. та ред. Ю. Марченко, О. Телемко. Київ : «К. І. С.», 2006. С. 108.

Борисов Вячеслав Иванович. Уголовная ответственность за нарушение правил при производстве строительных работ. Підготовка і атестація науково-педагогічних кадрів у Національній юридичній академії України імені Ярослава Мудрого (1805–2005 роки). Харків : Право, 2006. С. 231.

Борисов Вячеслав Иванович, академік НАПрН України. Національна академія правових наук України : довідник. вид. 4-те, переробл. та доп. Київ : Ін Юре, 2010. С. 120–122.

Борисов Вячеслав Иванович. Юристи Слобожанщини : щоденник-довідник. Харків : Харк. обл. орг-ція Союзу юристів України, 2011. С. 82.

Борисов Вячеслав Иванович, академік НАПрН України. Національна академія правових наук України : довідник. вид. 5-те, переробл. та доп. Харків : Право, 2011. С. 118–120.

Борисов Вячеслав Иванович. Київський літопис ХХІ століття. Україні незалежній – 20. Ювілейні сторінки. Всеукраїнський збірник. Київ : Вид. центр «МЕТР», 2011. С. 157.

Вячеслав Иванович Борисов (до 70-річчя від дня народження та 40-річчя науково-педагогічної і громадської діяльності) / упоряд. : В. С. Батиргарєєва, Г. С. Крайник ; Нац. акад. прав. наук України. Харків : Право, 2013. 68 с.

Доктор юридичних наук, професор Борисов Вячеслав Иванович. Кримінологічний довідник / за наук. ред. Бандур-

ки О. М. ; за заг. ред. Джужі О. М. і Литвинова О. М. : довідкове видання. Харків : Діса плюс, 2013. С. 12–13.

Борисов В. І. *Вісник Національної Академії правових наук України* : зб. наук. пр. / редкол. : В. Я. Тацій та ін. Харків : Право, 2013. Вип. 1 (72). С. 302–306.

Батиргарєєва В. С. «С думой об учителе...». Шлях у науку : розповідь про вчителя / уклад. : С. Ф. Денисов, Т. А. Денисова, О. П. Рябчинська ; відп. ред. Т. А. Денисова. Запоріжжя : Просвіта, 2016. С. 20–25.

Шепітько М. В. Борисов Вячеслав Іванович. Шлях у науку: розповідь про вчителя / уклад. : С. Ф. Денисов, Т. А. Денисова, О. П. Рябчинська ; відп. ред. Т. А. Денисова. Запоріжжя : Просвіта, 2016. С. 203–207.

Литвинов О. М. Борисов Вячеслав Іванович. Українська кримінологічна енциклопедія / за заг. ред. В. В. Чернея, В. В. Сокурєнка ; упоряд. О. М. Джужа, О. М. Литвинов. Харків – Київ : Хар. нац. ун-т внутр. справ ; Нац. акад. внутр. справ ; Кримін. асоц. України ; Золота миля, 2017. С. 102–103.

Тацій В. Я. Борисов Вячеслав Іванович. Велика українська юридична енциклопедія : у 20 т. Х. : Право, 2016. Т. 17 : Кримінальне право / редкол. : В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. прав. наук України ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. С. 30–31.

Вячеслав Іванович Борисов (до 75-річчя від дня народження та 45-річчя науково-педагогічної і громадської діяльності) / упоряд. : В. С. Батиргарєєва, Д. П. Євтєєва,

Г. С. Крайник ; Нац. акад. прав. наук. України. Харків :
Право, 2018. 116 с.

Вячеслав Іванович Борисов. *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2018. № 1(10). С. 308–314.

ЗМІСТ

Життєвий і творчий шлях.....	3
Основні дати життя і діяльності.....	20
Участь у роботі державних установ, громадських організацій і почесні звання	23
Кандидатські дисертації, виконані і захищені під керівництвом професора В. І. Борисова	26
Докторські дисертації, виконані і захищені під науковим консультуванням професора В. І. Борисова.....	27
Список наукових праць.....	28
Публікації про В. І. Борисова.....	139

Інформаційне видання

**Вячеслав Іванович
БОРИСОВ**

(до 80-річчя від дня народження
та 50-річчя науково-педагогічної і громадської діяльності)

Упорядники:

*Батургарєєва Владислава Станіславівна,
Шепітько Михайло Валерійович,
Свтєєва Дарина Петрівна,
Базелюк Вікторія Володимирівна,
Куковинець Дар'я Олександрівна*

Комп'ютерна верстка *А. Т. Гринченка*

Підписано до друку __.__.2023.
Формат 70×108/32. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 5. Ум. друк. арк. 6,4. Тираж 200 прим.
Вид. № 3099

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
вул. Чернишевська, 80-А, Харків, 61002, Україна

Тел./факс (057) 716-45-53

Сайт: <https://pravo-izdat.com.ua>

E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua

E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції – серія ДК № 4219 від 01.12.2011

Виготовлено у друкарні ТОВ «ПРОМАРТ»,

вул. Весніна, 12, Харків, 61023, Україна

Тел. (057) 717-25-44

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції – серія ДК № 5748 від 06.11.2017